

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

News Headings

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

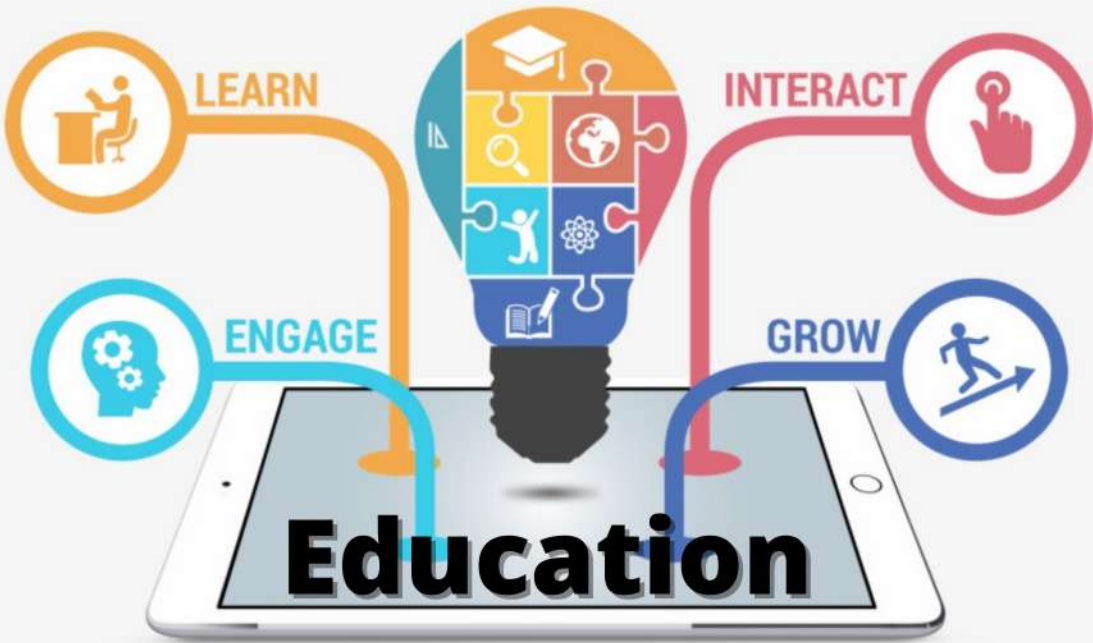
Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

LEARN

INTERACT

ENGAGE

GROW

Education

Parent-teacher meetings, a need in colleges

Traditionally associated with school education, these meetings can help college students academically and personally, writes Alice Mani

The transition from high school to college represents a pivotal phase in a young adult's life, marked by newfound independence, intellectual exploration, and personal growth. As students embark on this journey, the dynamic between parents, educators, and students evolves, often prompting questions about the relevance of parent-teacher meetings in the college context. While traditionally associated with primary and secondary education, parent-teacher meetings can be valuable in supporting college students' academic and personal development.

■ **Facilitating communication:** One of the most significant advantages of parent-teacher meetings in college would be

the enhancement of communication between parents, professors, and students. These meetings would let parents gain insights into their child's academic progress, including grades, attendance, and overall engagement. This transparency would facilitate a shared understanding of the student's performance, allowing parents to provide meaningful support and encouragement.

■ **Nurturing academic excellence:** Parent-teacher meetings offer a unique opportunity for parents to collaborate with professors in nurturing academic excellence. Parents and educators can collectively develop strategies to enhance learning outcomes by discussing a student's strengths and areas for improvement. Professors can offer tailored advice on study techniques, time management, and course selection, equipping students with the tools they need to succeed academically.

■ **Addressing challenges holistically:** College life can present various challenges, from academic struggles to personal hardships. Parent-teacher meetings can enable parents and educators to identify and address these challenges holistically. Whether a student struggles with coursework, adjusting to campus life, or facing personal challenges, these meetings can be a platform for discussing appropriate remedies and support mechanisms.

■ **Cultivating goal-oriented approaches:** Setting and achieving goals is pivotal to a college student's journey.

Parent-teacher meetings can serve as forums for discussing a student's long-term academic and career aspirations. Professors, equipped with their subject matter expertise, can offer insights into the courses, research opportunities, and extracurricular activities that align with the student's goals. Parental involvement can further reinforce the importance of these goals, motivating students to stay focused.

■ **Establishing a robust support network:** College can be both exciting and

overwhelming. Parent-teacher meetings can create a strong support network comprising parents, educators, and peers. Knowing that their parents are engaged in their educational journey can give students a sense of security and emotional support. This becomes especially crucial during adversity, helping students navigate challenges more effectively.

■ **Encouraging accountability and responsibility:** While college students enjoy increased autonomy, parent-teacher meetings can promote accountability

and responsibility. Knowing that their parents are invested in their progress can motivate students to strive for excellence. The discussions during these meetings will remind students of their commitment to their education and personal growth.

■ **Balancing independence and collaboration:** It is important to balance a student's growing independence and the benefits of parental involvement. College students are adults who can decide about their education and life choices. Parent-teacher meetings in college could emphasize collaboration and guidance instead of dictation, empowering students to take ownership of their academic journey while benefiting from the wisdom of their elders.

Parent-teacher meetings, often associated with early education, hold significant potential in the college landscape. By fostering open communication, addressing challenges, and cultivating a supportive environment, these meetings may contribute to students' holistic growth and success.

The evolving role of parents, from authoritative figures to collaborative partners, aligns with the increasing autonomy of college students. In this context, parent-teacher meetings can empower students to excel academically, thrive personally, and make the most of their higher education experience.

(The author is a professor at CHRIST deemed-to-be university in Bengaluru)

Heutagogy, a student-centred teaching strategy

N N PRAHALLADA

In online education, pedagogy takes care of what is to be learnt and how, it is determined and directed by the teacher. In andragogy, it is determined by the teacher and directed by the learner. However, in heutagogy, there will be determination and a direction shift towards the learner.

The term 'heutagogy' was coined by Stewart Hase of Southern Cross University and Chris Kenyon in Australia. Initially used by Alexander Kapp, a German educator, in 1833, andragogy was developed into a theory by American Educator Malcolm Knowles. Andragogy refers to the methods or techniques used to teach adults. Knowles asserted that andragogy (Greek: man-led) should be distinguished from the more commonly used Pedagogy (child-led). Heutagogy is the study of self-de-

termined learning. The notion is an expansion and reinterpretation of andragogy, and it is possible to mistake it for the same—however, several differences between the two mark one from the other.

Heutagogy emphasises learning how to learn, double-loop learning, universal learning opportunities, a non-linear process, and true learner self-direction. So, for example, whereas andragogy focuses on the best ways for people to learn, heutagogy requires that educational initiatives include people improving actual learning skills on their own.

Similarly, whereas andragogy focuses on structured education, in heutagogy, all learning contexts, both formal and informal, are considered. In heutagogy, the mentor helps with the modification of existing knowledge and the creation of new knowledge through

online education.

In a heutagogical approach to teaching and learning, learners are highly autonomous and self-determined, and the emphasis is placed on developing learner capacity and capability to produce learners who are well-prepared for the complexities of the contemporary workplace.

The capacity building of individuals is possible through the Heutagogic

process, especially in online education. Capable people know how to learn, are creative, have high self-efficacy, can apply competencies in novel and familiar situations and can work well with others.

According to Malcolm Knowles, self-directed learning is a process in which individuals take the initiative, with or without the help of others, in diagnosing their learning needs, formulating learning goals, identifying human and material resources for learning, choosing and implementing learning strategies, and evaluating learning outcomes.

A heutagogical approach recognises the need to be flexible in learning where the teacher provides resources. Still, the learner designs the actual course by negotiating the knowledge through an online approach. Thus, learners might read around critical issues or

questions, determine what is of interest and relevance to them, and then take up further reading and assessment tasks. Thus, assessment becomes more of a learning experience than a means to measure attainment. As teachers, we should prioritise developing the learner's capability, not just enforcing discipline-based skills and knowledge.

In the context of online education, Heutagogy is appropriate to the needs of learners in the twenty-first century, particularly in developing individual capability. Therefore, a shift in thinking towards heutagogy will enable learning control to move more appropriately to the learner. Furthermore, it will allow a far more creative approach to learning on the part of learners.

(The author is a former faculty of the Regional Institute of Education, NCERT, Mysuru)

Students to make reels on cyber crime awareness

KIRAN BALANNAVAR @ Ballari

IN a novel initiative to check the increasing number of cyber crimes, the Ballari Police Department has reached out to engineering students and asked them to make reels/videos about awareness on cyber frauds. Such reels will be updated on the Police Department's official social media account. Many students have welcomed the idea and agreed to help the police in this re-

gard. Ranjith Kumar Bandaru, Superintendent of Police (SP), Ballari district, said, some engineering students and an NGO have agreed to extend their services to us by joining our awareness programmes on controlling cyber crime in the district. Every week, based on different types of cyber crimes which are OTP-based and linked to social media friend requests, the students make reels, which

we upload on our official social media account."

"Nowadays, many people are active on social media. Reels are also widely followed. The students will make reels on awareness about cyber frauds, how to get help from the police department and how to prevent themselves from falling prey to cyber crimes," he added.

Already, a lot of awareness programmes are being organised against cyber crimes,

but this is for the first time that the Police Department is utilising the creative talents of students. As most people use mobile phones and are active on social media platforms, users can educate and caution their families and friends as part of the campaign.

Another senior official said, as many as 10 to 15 cyber crime cases are reported in Ballari district every month.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬ್ರೇಕ್

ಅ.28ರ ಅಕ್ರಮದಿಂದ ಎಚ್ಚಿತ್ತ ಕೆಇಎ | ಈ ಸಲ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ವಸ್ತುಸಂಹಿತೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣ ನಿಷೇಧ

ನಿಗಮ ಮಂಡಳಿ 2ನೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹದ್ದಿನ ಕಣ್ಣು

• ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ವಿವಿಧ ನಿಗಮ-ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು 28ರಂದು ನಡೆದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಲ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನಡೆಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದೆ. ನ.18 ಮತ್ತು 19ರಂದು ನೇರ ನೇಮಕಾತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೆಇಎ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುಸಂಹಿತೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಅ.28ರಂದು ನಡೆದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕಲಬುರಗಿ ಹಾಗೂ ಯಾದಗಿರಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಟೂತ್ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಅಂದೇ 18 ಮಂದಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಕ್ರಮದ ರೂಮಾರಿ ಆರ್.ಡಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂಧಿತನಾಗಿದ್ದ. ಈ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸಿಬಿಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಕೆಇಎ

ಉಡುಪು ಹೇಗಿರಬೇಕು?

- ತುಂಬು ತೋಳಿನ ಆಂಗಿ, ಕುರ್ತಾ ಪೈಜಾಮ, ಜೇನ್ಸ್ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ
- ಮಂಗಳಸೂತ್ರ, ಕಾಲುಂಗುರ ಧರಿಸಬಹುದು
- ಕಿವಿಯೋಲೆ, ಕಡಗ, ಉಂಗುರಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ
- ಟೋಪಿ, ತಲೆ ಮುಚ್ಚುವ ವಸ್ತು ಧರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ
- ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ವಸ್ತು ಒಯ್ಯಲು ನಿಷೇಧ

ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ: ರಮ್ಯಾ

ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಪತ್ರವನ್ನು ಡೌನ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಂಕ್ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿನದಂದು ಎರಡೂ ಪ್ರವೇಶಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಠಡಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಇಎ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕಿ ಎಸ್.ರಮ್ಯಾ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಕ್ರಮ ತಡೆಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ನಿಯೋಜನೆ

ರೇಷಂ ಕೋರಿಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿ ಮತ್ತು ಐಜಿಪಿಯವರು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಷ್ಠಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ನಡೆಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಸೂಕ್ತ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ 25 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮೆಟಲ್ ಡಿಟೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವ ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ನಾಡ್-ಡಿಜಿ ಲಾಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಗ್ರಿ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಸಂಗ್ರಹ ಕಡ್ಡಾಯ

ಬೆಂಗಳೂರು: ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಡಿ ಬರುವ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಸಕ್ತ 2023ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಲಿನಿಂದ ಪದವಿ ಹಾಗೂ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಾಡ್(ಎನ್ ಎಡಿ)-ಡಿಜಿಲಾಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ನಕಲಿ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಹಾವಳಿ ತಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಕಾಡೆಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ (ಎಬಿಸಿ) ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ನೇಮಕಾತಿ ವೇಳೆ ಎನ್‌ಎಡಿ-ಡಿಜಿಲಾಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂಕಪಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಾರಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿತ್ತು. ಇದರಂತೆ ಡಿಜಿಲಾಕರ್ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗ ನೇಮಕಾತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕೃತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

Mangalsutra and toe ring allowed during exams: KEA

TIMES NEWS NETWORK

Bengaluru: Having drawn flak for forcing women job aspirants to remove ornaments during competitive exams, the government has directed Karnataka Examinations Authority to allow them to wear their mangalsutras and toe rings.

KEA has released a list of dos and don'ts for candidates taking up exams, to be held on November 18 and 19, pertaining to various posts in boards and corporations.

In November first week, a woman candidate in Kalaburagi was asked to remove her jewellery, including mangalsutra, during the exam for junior assistant posts in the audits and accounts department. While security officials said no metals were allowed inside the hall, the move snowballed into a controversy. Former chief minister HD Kumaraswamy and BJP legislator Basanagouda Patil Yat-

JOB ASPIRANTS

nal had slammed the government for “disrespecting women and Hindu tradition.”

As per the new dress code, candidates are not allowed to wear full-sleeve shirts, kurta-pyjamas or jeans. They are advised to wear pants without pockets or with low pockets. The clothes to be worn must be light and should not have

large embroidery, zip pockets or large buttons. Instead of shoes, sandals with thin soles are allowed.

Wearing jewellery — earrings, rings, bracelets — is prohibited. Wearing a hat or any clothing on the head covering the mouth, ears and head is not allowed. Food items, electronic items, mobile phones, pendrives, earphones, microphones, watches, pencil, paper, eraser, geometry box and log table are not allowed inside the hall.

Men in Blue time it right as fielders too

Manuja.Veerappa
@timesgroup.com

Bengaluru: A second is a long time while fielding and a fraction of a second can determine a team's fortunes. In that context, India have got their timing right on most occasions in this World Cup. Most of the Indian fielders have exhibited acrobatics and agility, which have been one of the highlights thus far.

Off the field, the fielder of the day medal ceremony has garnered a lot of attention. The behind the scenes clips of the award ceremonies have gone viral. First the contenders are announced and then the winner is named. The winner declaration through nine matches has been unique.

For example, the first winner in the World Cup – Virat Kohli against Australia in Chennai was a simple affair in the dressing room. In Lucknow, KL Rahul bagged the award amidst a laser display on the ground. In Bengaluru on Sunday, the ground staff at the M Chinnaswamy stadium held placards which read Surya, to indicate Suryakumar Yadav was the best against the Netherlands.

However, India fielding coach T Dilip, the man behind the innovation, said that the medal was not unique to the World Cup. "This award was started four months ago when we began declaring the best fielder award in the dressing room after every match. The

THE MEDALLISTS

- vs Australia, Chennai – **Virat Kohli**
- vs Afghanistan, Delhi – **Shardul Thakur**
- vs Pakistan, Ahmedabad – **KL Rahul**
- vs Bangladesh, Pune – **Ravindra Jadeja**
- vs New Zealand, Dharamshala – **Shreyas Iyer**
- vs England, Lucknow – **KL Rahul**
- vs Sri Lanka, Mumbai – **Shreyas Iyer**
- vs South Africa, Kolkata – **Rohit Sharma**
- vs Netherlands, Bengaluru – **Suryakumar Yadav**

whole idea was to make sure that we not only encourage or talk about that brilliant catch, but also the consistent performance in a 50-over game," explained Dilip, who has risen from the ranks after coaching junior cricketers and spending a decade at the National Cricket Academy. On the award ceremonies becoming a social media sensation, Dilip commented, "It's truly heartening to see the response from the fans on social media."

Allianz

LIFE GOALS. DONE.

Tech Cos Roll up Sleeves to Get More Women into STEM Jobs

NEW PLAN HR heads across multiple firms hiring more women from STEM backgrounds

Brinda Sarkar &
Sreeradha D Basu

Bengaluru: Wanted: more women techies in India Inc.

A clutch of companies in India including Accenture, Cisco, HCL Tech, Dell, Uber and Flipkart are pulling out the stops to move the needle on female representation in their tech workforce through initiatives like reaching out to Tier-2 and Tier-3 cities for talent; inclusive AI-powered skill-based hiring practices to help reduce unconscious biases in recruitment; mentoring and career development initiatives; caregiving support structures, and returnship programmes.

As of 2023, women account for 27% of India's STEM workforce, compared to 32% of the non-STEM workforce, according to the recent Global Gender Gap Report 2023 by the World Economic Forum.

HR heads across multiple firms that ET spoke to said hiring more women from STEM backgrounds is crucial as teams with diverse perspectives contribute to better employee engagement, productivity, and problem-solving capabilities, and different viewpoints often bring fresh approaches to business challenges.

Flipkart and Dell are focusing on

On the Job

INITIATIVES IN PLACE

- Reaching out to tier-2 and tier-3 cities for talent
- Skill-based hiring practices powered by AI
- Mentoring and career development initiatives
- Caregiving support structures

reaching out to girl students and providing opportunities for women from low to mid-socio-economic backgrounds.

Flipkart's 'Girls Wanna Code' programme aims to identify and increase female participation from Tier-2 and Tier-3 cities, expanding beyond Tier-1 campuses. Great talent can come from any part of the country, said Krishna

WEF REPORT SAYS...

As of 2023, women account for 27% of India's STEM workforce, compared to 32% of the non-STEM workforce

WHO'S DOING IT

Accenture, Cisco, HCL Tech, Dell, Uber, Flipkart

WHY THIS MATTERS

- Better diversity leads to better productivity, capabilities
- Different viewpoints bring fresh approaches to business challenges

Raghavan, chief people officer. The recently concluded fourth edition saw a 2x increase in registrations compared to previous editions.

Dell recently relaunched its Dell Resident Program — which ran virtually during the pandemic — under which the company brings female STEM graduates from Tier-2 and Tier-3 cities who are going to graduate but not employed yet, to the workplace for a year.

"The objective is to equip the future generation with the skills and learnings to make them eligible for job opportunities in the corporate sector," said Santosh TK, director of talent acquisition, Dell Technologies.

At HCLTech, gender diversity improved to 29.2% in FY23, and gender diversity at the senior leadership level has grown by 24% in

the past five years.

The company is running the #SheTheFuture campaign to highlight achievements of young women making a mark in STEM careers.

"By sharing these stories, we inspire and pave the way for a new era where more girls aspire to pursue careers in STEM. When women embrace technology, it's not just good for women, it's good for clients, culture, collaboration, business, humanity, and progress," said a company spokesperson.

Accenture is looking to achieve 50% women in its workforce by 2025.

Currently, 47% of the firm's nearly 300,000+ people in India are women, and close to 26% of leadership roles are held by women, said Rinku Kaul, lead, human resources, Advanced Technology Centers in India (ATCI), Accenture.

How to survive the holidays at work

Here are some tips to politely decline an overenthusiastic colleague's ideas or seek positive feedback from your boss

I have a co-worker whom I adore, but every festive season she berates me for not getting in the spirit. Recently, she wanted everyone to wear festive clothes to work. When I declined, she called me a spoilsport. Any advice on how to handle this?

The next time this comes up, tell your co-worker that while you love working with her, embracing the holiday spirit is not something you're interested in and that it is frustrating to always be put in the position of having to decline her invitations when you've made it clear, several times, that you don't want to wear dress up. If that makes you a spoilsport, so be it. But for the sake of this friendship, share that you'd appreciate it if she could respect your preferences the way you respect hers.

I am given interesting work and a reasonable amount of time and resources to do it. And yet, I can't get myself motivated. My boss never gives positive feedback. It's possible that there's nothing worthy to praise me for – after all, my boss was right about all the things she pointed out the last time I asked her for feedback. But I have to believe there are some things I'm doing right. Is there any way to ask for some

PICS: GETTY IMAGES

positive reinforcement?

It's good that you understand how you thrive. Most people benefit from positive feedback and other forms of affirmation, so you aren't strange for seeking that. Your paycheque isn't a compliment. It's compensation for labour. If you need to frame it as positive feedback, you can certainly do so, but there's no reason you cannot ask your boss for positive feedback in addition to the constructive feedback she provides.

If you still have your job, there are definitely things you're doing right, and ideally you're working with someone who will tell you that sometimes. If your boss isn't understanding your request for feedback, it's time to be more direct and specific about the feedback you'd like that you aren't receiving. In doing so, you

aren't being needy; you're simply human and asking for something that will help you continue to perform well.

I am planning on retiring and am wondering how much notice I should give my employer. In a perfect world, I would have given the company a year's notice to find and train my replacement. The problem with giving a lot of notice is I don't trust my company to not let me

go before my retirement date. For various reasons, that wouldn't be good for me. I would love to give my employer six months, but am scared it could backfire. What should I do?

When you work in a great professional environment and can trust you will be treated well, of course you want to give as much notice as possible. But this does not seem to be that. Legally, you are not obligated to provide notice of your retirement. If you are concerned that your company will let you go before your retirement date, give minimal notice and protect your income as long as possible. The reality is that you do not owe your employer anything but doing

If your boss isn't understanding your request for feedback, it's time to be more direct and specific about the feedback you'd like that you aren't receiving

good work in exchange for fair compensation. And if there is a chance that your company would fire you before retirement but after you provided notice, your employer doesn't deserve months of warning. The company will manage without you, even if the transition is rocky.

In August, I took a two-week vacation and asked one of my co-workers to cover my work. When I got back, I learned that he did the bare minimum – and poorly. Now he's going out of town for three weeks and wants me to cover for him. But I don't feel I owe him anything based on his performance. How should I handle this situation since I didn't confront him then?

It would, indeed, be awkward to confront your colleague about his lacklustre performance months after the fact. The time to share that feedback was when you first learned of how he covered your responsibilities. But that's water under the bridge. You are entitled to your frustration and you don't owe your colleague anything. Nonetheless, if there is an expectation that you will support your colleagues and vice versa, you should cover for him and perform those responsibilities as you would your own. Don't create unnecessary friction that will reflect poorly on you, not him, because your colleagues don't know the whole story.

The next time he covers for you, you can note where he fell short the first time around and articulate your expectations. That won't guarantee that he will acquit himself well, but it will, hopefully, help you to move on from this.

– The New York Times

Science & Technology

ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್: ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಹೊಸ ಸವಾಲು

ಕೆಲವು ಖ್ಯಾತನಾಮರ ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿಡಿಯೋಗಳು ಈಚೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಿದಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯ (ಎ.ಐ) ದುರ್ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಳವಳ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಜನಪ್ರಿಯ ನಟ ರಶ್ಮಿಕಾ ಮಂದಣ್ಣ ಅವರ ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿಡಿಯೋವೊಂದನ್ನು ಕಳೆದ ವಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಯಬಿಡಲಾಯಿತು. ಇದಾದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಿವುಡ್ ನಟಕತ್ರನಾ ಕೈಫ್ ಅವರ ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ಚಿತ್ರವೊಂದನ್ನು ಹಂಚಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಎ.ಐ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಹಾಗೂ ತಿರುಚಿದ ಇತರ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಮೂಲಕ ಹರಿದಾಡಿವೆ. ಇಂತಹ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಕೃತಕವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಇವು ನಿಜವಾದವು ಎಂದೇ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಎ.ಐ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಈ ಬಗೆಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದುಬಂದಿದೆ. ತೀರಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಇವು ಸತ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಇವುಗಳ ನಕಲಿತನವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರ, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೃಹತ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಎ.ಐ. ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ದಿಟ್ಟ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು

ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ಚಿತ್ರ, ವಿಡಿಯೋ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಖಾಸಗಿತನವನ್ನು ಹಾಳುಗಡವ ಬಲ್ಲದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳುಗಳನ್ನು ಹರಡಬಲ್ಲದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಾಗಬಹುದು. ರಾಜಕೀಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ವೀರಬಹುದು ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನದ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ದೇಶಗಳ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಾಳುಮಾಡಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್‌ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯು ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಸಭ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಮುಂದೆ ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಚಾಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವ ದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅರನೆಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೂರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಚಿತ್ರ, ವಿಡಿಯೋಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ತಕ್ಷಣವೇ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳು ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್‌ಗಳಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಎ.ಐ. ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕ, ಬ್ರಿಟನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ 28 ದೇಶಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದವು. 'ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವ ಹಾಗೂ ವಂಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಶೃಂಗದ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎ.ಐ.ನಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೃಹತ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಎ.ಐ. ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಸಭ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು, ವಿಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಮುಂದೆ ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಚಾಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವ ದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅರನೆಯ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳನ್ನು ದೂರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ 24 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಚಿತ್ರ, ವಿಡಿಯೋಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು ತಕ್ಷಣವೇ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್‌ಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮಗಳು ಡಿಇಪ್‌ಫೇಕ್‌ಗಳಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಎ.ಐ. ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಶೃಂಗದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕ, ಬ್ರಿಟನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ 28 ದೇಶಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದವು. 'ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿರುಚುವ ಹಾಗೂ ವಂಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಸ್ತು-ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಶೃಂಗದ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎ.ಐ.ನಿಂದ ಎದುರಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಹೋಗಿರುವ ಕಾರಣ, ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ಮೂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬೃಹತ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಎ.ಐ. ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಒಂದಿಷ್ಟು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

MFs Add Select Pharma, Large Banks

FUND ACTION IN OCTOBER

Mutual Fund managers adopted a cautious approach while picking stocks in October amid concerns over the spike in US bond yields, heightened geopolitical uncertainty, and the rupee depreciating to its lowest level in 2023. With the Nifty's price-to-earnings (PE) ratio – a valuation measure – trading at a premium to long-term averages, they bought into select pharma stocks and large banks, which have not participated in the recent run-up. The Nifty Pharma index is trading at a price-to-earnings multiple of 31, lower than its five-year average of 36. Fund managers bought into stocks like Aurobindo Pharma, Cipla, Pfizer, Lupin, JB Chemicals, Alkem, and Syngene International. Fund managers also increased allocation to select private sector banks like Kotak Bank and HDFC Bank where valuations are attractive and which have lagged in the current rally.

– Rajesh N Naidu & Prashant Mahesh

AMC	BUY	SELL	COMPLETE EXIT	FRESH BUY
SBI MF	Jubilant FoodWorks	State Bank Of India	Alembic	Nazara Technologies
	Canara Bank	Axis Bank	Oracle Financial Services Software	Dr. Lal Pathlabs
	Shree Cement	Timken India	Prestige Estates Projects	Sundram Fasteners
ICICI Pru MF	Kotak Mahindra Bank	Cholamandalam Financial Holdings	Prince Pipes and Fittings	Laxmi Organic Industries
	ICICI Bank	Coal India	Rainbow Children's Medicare	Petronet LNG
	Syngene International	LIC Housing Finance	Century Textiles & Industries	Can Fin Homes
HDFC MF	Kotak Mahindra Bank	Cholamandalam Investment and Finance Company	Bajaj Finserv	Inox Wind
	Power Grid Corporation Of India	Oil & Natural Gas Corporation		Pfizer
	Apollo Hospitals Enterprise	Tata Communications		Thyrocare Technologies
Nippon India MF	HDFC Bank	Bank Of Baroda	Hindustan Petroleum Corporation	Indus Towers
	ICICI Bank	Larsen & Toubro	NMDC Steel	National Aluminium Company
	Bharti Airtel	Reliance Industries	Supriya Lifescience	Bharat Dynamics
UTI MF	Kotak Mahindra Bank	Maruti Suzuki India	SBI Cards And Payment Services	Zee Entertainment Enterprises
	Oil India	ICICI Bank	Minda Corporation	One97 Communications
	Sundaram Finance	Suzlon Energy	Orient Electric	GMM Pfaudler
Kotak MF	Hindustan Unilever	Larsen & Toubro	Utkarsh Small Finance Bank	
	Zomato	Reliance Industries	Ideaforge Technology	
	NTPC	Apollo Tyres		
Axis MF	Cholamandalam Investment	Bajaj Finance	Bank Of Baroda	Dixon Technologies (India)
	CreditAccess Grameen	Avenue Supermarts	Indian Oil Corporation	Suven Pharmaceuticals
	The Phoenix Mills	ICICI Bank	Hindustan Aeronautics	Grasim Industries
Aditya Birla SL MF	TVS Holdings	Larsen & Toubro	SRF	Power Mech Projects
	Cholamandalam Investment and Finance Company	HDFC Bank	Ujjivan Small Finance Bank	Indiamart Intermesh
	Reliance Industries	Bandhan Bank	Indoco Remedies	Westlife Foodworld Ltd
DSP MF	Apar Industries	Jubilant FoodWorks	Tube Investments of India	Godawari Power And Ispat
	GAIL (India)	K.P.R. Mill	Blue Star	Kirloskar Brothers
	Westlife Foodworld Ltd	Power Finance Corporation		CIE Automotive India
Tata MF	PB Fintech	Coforge	Oil India	Aarti Industries
	HDFC Bank	Bharti Airtel	Oil & Natural Gas Corporation	Maruti Suzuki India
	Zomato	Dabur India	Bayer CropScience	

Source : Accord Fintech

Compiled by ETIG Database

Will Saturn's rings 'disappear' by 2025?

There are few sights in the evening sky more spectacular than the magnificent rings on Saturn. However, a few articles claim that the rings are rapidly disappearing — and will be gone by 2025.

But while it's true the rings will become almost invisible from Earth in 2025, this is neither a surprise nor reason to panic. The rings will "reappear" soon thereafter. Here's why.

Tipping and tilting Earth

To understand why, let's begin by considering Earth on its journey around the Sun. Earth is tilted towards one side by about 23.5 degrees from the plane of our orbit.

The result? As we move around the Sun, we alternately tip one hemisphere and then the other towards our star. When your home hemisphere tilts towards the Sun, you get longer days and experience summer. When you're tilted away, you get shorter days and experience winter.

PIC: GETTY IMAGES

Saturn's ring system — comprising ice, dust and rocks — is very thin, so when seen from a distance, they appear to have vanished

Saturn, a giant tilted world

Just like Earth, Saturn also experiences seasons, but more than 29 times longer than ours. Where Earth's equator is tilted by 23.5 degrees, Saturn's equator has a 26.7 degree tilt. The result? As Saturn moves through its 29.4-year orbit,

it also appears to nod up and down as seen from Earth.

What about Saturn's rings? The planet's enormous ring system, comprising ice, dust and rocks, spreads over a huge distance — 2,80,000 kms from the planet. But it's very thin — in most places, just metres thick.

The rings orbit directly above Saturn's equator and so they too are tilted to the plane of Saturn's orbit. The rings are so thin that, seen from a distance, they appear to vanish.

As the seasons on Saturn progress, we go from having the southern side of the rings tilted our way to seeing the northern side. Then, the planet tips back, revealing the southern side once more.

Twice per Saturnian year, we see the rings edge on and they all but vanish from view. That's what's happening in 2025. The rings will return to their original clarity by 2027 or 2028.

WORLD DIABETES DAY

2023

ADVERTORIAL

AWARENESS ON DIABETES

Diabetes is a chronic disease that occurs either when the pancreas not able to produce enough insulin or body will not effectively utilize it. Insulin is a hormone that regulates blood sugar. Hyperglycaemia is a common effect of uncontrolled diabetes and over time leads to serious damage to many of the body's systems.

Common Symptoms of diabetes:

- Frequent thirst
  - Frequent urination
  - Blurred vision
  - Feel very tired
  - Lose weight without trying
- In India, More than 100 million have India Diabetes, 136 million have

prediabetes 53% population is undiagnosed, India is 2nd most affected

country in the world. Adults with diabetes have a two- to three-fold increased

risk of heart attacks and strokes.

World Diabetes Day 2022-23 : Access to Diabetes Care.

In 2023, the campaign focuses on the importance of knowing your risk of type 2 diabetes to help delay or prevent the condition and highlighting

the impact of diabetes-related complications and the importance of having access to the right information and care to ensure timely treatment and management.

World Diabetes Day provides an opportunity to raise awareness of diabetes as a global public health issue and what

needs to be done, collectively and individually, for better prevention, diagnosis and management of the condition.

Ref: Adapted from Lancet Diabetes Endocrinol 2023; 11: 474-89. Adapted from

<https://www.who.int/campaigns/world-diabetes-day/2022>

Do you have prediabetes?

Dr. Amit Saxena
AC, Internal Medicine
Bangalore

Prediabetes can be a health wake-up call. It is real and it is common.

Prediabetes is a serious health condition to be ignored. People with prediabetes have higher blood sugar levels than

normal but not high enough yet to be considered for a diabetes diagnosis. It increases the risk of developing diabetes, heart disease, and stroke.

The risk of serious health conditions increases if prediabetes goes unnoticed. The risk factors for prediabetes, includes:

- Being overweight or obese
- Being 45 years or older
- Having a parent, brother, or sister with diabetes
- Sedentary lifestyle
- Ever having gestational diabetes (diabetes during pregnancy)
- Race and ethnicity are also a factor.

Ignoring prediabetes increases the risk of developing diabetes. And the long-term damage of diabetes especially to your heart, blood vessels and kidneys may

already be starting. Progression from prediabetes to diabetes is reversible. Making lifestyle changes and sticking to it can help you achieve the same.

Lifestyle changes which include:

- Get a prediabetes risk test
- Modest weight loss (around 4-7 kg)
- Regular physical activity of 150 minutes per week
- Eat healthy, design a diet chart to help achieve your goal
- Manage stress
- Stay motivated

Talk to your doctor about getting your blood sugar tested if you have any of classic diabetes symptoms. Do not ignore it and start making the necessary changes to prevent diabetes.

Sick day rules:

Diabetes management when you are sick

Dr. Susheela Suresh
Consulting Physician
Bangalore

Like everyone, people with diabetes too can get sick either due to cold, flu or any infection. When you are sick, as part of the body's defence mechanism for fighting illness and infection, your body releases more glucose. When you are sick, your diabetic symptoms get much worse.

Sick day rules:

- Do not panic and continue your medications.
- Test your blood sugar every 4 hours and keep track of the results.
- Drink plenty of fluids at least 240 ml at

a times.

- Drink small portions of these sweet beverages.
- Try to sip sugary drinks or suck on glucose tablets or sweets like jelly beans.
- Eat little and often.
- Check your temperature every morning and evening.

Diabetes and kidney disease

Dr. M. Asif Ali Kamthan
Gen. Medicine
Gulbarga

Kidneys in our body are important because they keep the rest of your body in balance. They remove waste products

from the body, balance the body's fluids, help keep blood pressure under control, keep bones healthy and help make red blood cells.

Chronic kidney disease (CKD) means that the kidneys have been damaged and kidneys can get damaged by high blood sugar (i.e., diabetes). Increased urinary albumin excretion (UAE) in the absence of other renal diseases helps to diagnose CKD.

CKD is diagnosed by the persistent elevation of urinary albumin excretion (albuminuria) or other manifestations of kidney damage. CKD also markedly increases heart disease risk.

Early treatment may prevent or slow the

disease's progress and reduce the chance of complications. The best way to prevent or delay diabetic kidney disease is by maintaining a healthy lifestyle and adequately managing your diabetes and high blood pressure.

To reduce your risk of developing diabetic kidney disease

- Keep regular visiting your doctor.
- Ensure blood glucose control to reduce the risk or slow the progression of CKD.
- Keep your blood pressure under control.
- Maintain a healthy weight
- Prevention of diabetic kidney disease is the treatment of its known risk factors: hypertension hyperglycemia.

In DIABETES: Take charge of your blood sugar levels for Healthy Eyes!

Dr. Anand N. Patil
MD (General Medicine)
Bijapur

Diabetes can harm your eyes. The excessive amount of glucose circulating in the blood stream can damage the small blood vessels in your retina. This is called diabetic retinopathy. Diabetic retinopathy is the leading cause of blindness. People with type 1 and type 2 diabetes are at risk for this condition. The longer a person has diabetes, the higher his or her chances of developing diabetic retinopathy. Diabetes also increases your risk of having glaucoma, cataracts, and other eye problems.

Patients with diabetes should have an initial dilated and comprehensive eye

examination by an ophthalmologist or optometrist at the time of the diabetes diagnosis and then repeated at least annually.

Tips to Keep Your Eyes Healthy

- Get a dilated eye exam at least once a year.
- Visit your eye doctor if you: See little black lines or spots that don't go away.
- Talk with all of your doctor about ways to manage your blood sugar, blood pressure, and cholesterol.
- Eat foods that are healthy.

Drinking alcohol leads to high blood pressure in diabetic patients

Dr. Eswara Prasad S.
Physician & Diabetologist
Bangalore

It is believed that light to moderate alcohol consumption may have beneficial effects on heart health in the general adult population. However, as a thumb rule, too much is always too bad.

Regular consumption of even moderate amounts of alcohol (i.e., two to four drinks per day), increases the risk of impotence, peripheral neuropathy and possibly retinopathy.

Besides these complications, in individuals with diabetes, consumption of alcohol increases blood pressure. It has been reported that moderate drinking (i.e., eight or more alcoholic beverages in

a week) was associated with a 60% or higher increased risk of high blood pressure. The severity of high blood pressure also increased with eight or more drinks per week. Likewise, heavy drinking increased the risk of high blood pressure by 91%, suggesting more alcohol consumed, the higher the risk and severity of high blood pressure. Thus, patients with diabetes should limit the intake of alcohol.

It is advisable for people with diabetes to restrict the consumption of alcohol or gradually decrease the intake to prevent untoward incidents.

Tips for better Sleep when you have diabetes

Dr. K. S. Prasanna Kumar
Consulting Family Physician
Bangalore

Good sleep becomes essential when you have diabetes. If you do not get the required amount of sleep, it can have a negative effect on your blood sugar levels. Adequate amount of sleep is as important as diet and exercise for people with diabetes.

Sleep loss or sleep deprivation puts a lot of stress on your body. Recent study confirmed that people with diabetes who slept more (or less) than seven hours had an elevated risk of dying early, compared with those who got a full seven hours.

Here are few tips to sleep better when you have diabetes.

- Check for Sleep apnoea which is a common condition amongst diabetics.
- Keep your blood sugar levels in check.
- Plan for adequate sleep. Practice good sleep hygiene.
- Don't drink alcohol before bed.
- Caffeinated beverages.
- Exercise during the day.
- Use relaxing techniques to de-stress.

In Diabetes: Prevent the Nerve Damages

Dr. Manjunath M.
Consultant Physician & Diabetologist
Bangalore

Diabetic neuropathy (DN) is an important and common complication of diabetes, with a lifetime prevalence of more than 50% among people with diabetes. DN can encompass several patterns of neuropathy, owing to the numerous possible sites of nerve damage.

DN is an insidious and often disabling disease. Motor function can also be affected, resulting in weakness, atrophy, gait disorder and loss of coordination, preventing patients from engaging in activities of daily living. DN can impact psychosocial behaviour and quality of life

(QoL).

Assessment for polyneuropathy should include a careful history and assessment of either temperature or pinprick sensation and vibration sensation. All patients should have annual 10-g monofilament testing to identify feet at risk for ulceration and amputation. Up to 50% of diabetic peripheral neuropathy may be asymptomatic. Prevention strategies for DN focus on glycaemic control, lifestyle modifications and footwear.

Managing diabetes during winter

Dr. Sadanand C. D.
Consultant Physician & Diabetologist
Bangalore

Living with diabetes can be challenging. Diabetes has an effect on a person's overall health and living. With winter setting in, it only gets challenging for people with diabetes to manage it. It may increase blood sugar levels and might even put health at risk.

Cold weather may increase difficulty in sticking to your routine of a particular diet and an exercise plan. In individuals with diabetes, preventable infections such as flu and pneumonia might develop quickly.

Diabetes can reduce circulation to the feet which means it is less likely to be warm in cold weather. Winter also increases the chances of infections and nerve pain in

the feet, it becomes very important to keep them dry and warm.

- Keep yourself warm
  - Daily foot checks for cracks, sores.
  - Check feet daily
  - Moisturize after taking bath
  - Use warm, dry socks, shoes or boots
- It can be tempting for diabetics to rely on comfort foods which include oily foods and sweets. Being physically active can also be challenging. Cold weather can make you feel lazy. Include a home exercise routine to avoid missing exercise outdoors. Other precautions include; avoid infections, stay hydrated, check your vitals regularly and stay positive.

Diabetic foot infection: What is it and how to prevent?

Dr. Rajendra N. Sharma
Physician, Cardio & Endocrinology (Australia)
Bangalore

Foot problem is a common complication in people with diabetes. It usually occurs when your blood sugar levels remain high for very long time. Further, longstanding high blood sugar levels can cause damage to the blood vessels, thereby decreasing blood flow to the feet. The risk of developing foot problem is high if you have had a foot ulcer in the past.

In general, you can lower your risk of diabetic foot infection by keeping your blood sugar with in the normal levels and by visiting your doctor for regular check-ups.

Taking care of your feet

- Wash and check your feet daily.
- Use lukewarm water and mild soap to clean your feet.
- Thoroughly dry your feet, and spaces between the toes.
- Apply a moisturizing cream or lotion.
- Trim your toenails straight across, and avoid cutting them down.
- If there is corn or callus, do not try to remove on your own.
- Never walk barefoot.
- Wear cotton socks.

Diabetes distress and burnout

Dr. Vishvesh Vishnumurthy
Family Physician
Bangalore

Diabetes distress or burnout is the feeling of frustration, sadness, guilt and worry with regards to managing diabetes. You have been religiously following all the routines of taking your meds on time, eating the right diet, taking time out for your daily walk and physical activity, checking your blood sugar levels regularly. You're experiencing a diabetes distress or burnout.

The most common reason for feeling diabetes distress is worrying about getting complications in the future or feeling anxious about your diabetes management. It is slightly more common

for people who take insulin. Knowing the signs of these feelings can help you overcome or manage these feelings better. However, it is important to be aware about some signs that things are getting too much and those are:

- Feeling angry and frustrated.
  - Lack of motivation.
  - Avoiding doctor appointments
  - Being lenient with your diet.
  - Feeling lonely.
- Be kind to yourself, recognize the signs and symptoms.

Health & Nutrition

ಆತಂಕ

ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಚೀನಾ ತಜ್ಞರು

ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್ ಉಲ್ಬಣ: ಚೀನಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

ಬೀಜಿಂಗ್: ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಳಿಗಾಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿದೆ ಎಂದು ಚೀನಾದ ಆರೋಗ್ಯ ತಜ್ಞರು ಆತಂಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದೈಹಿಕ ದುರ್ಬಲರು ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಸಾದವರುತಪ್ಪದೇ

ಕೋವಿಡ್ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಚೀನಾದ ಖ್ಯಾತ ಉಸಿರಾಟ ಸಂಬಂಧಿತ ರೋಗ ತಜ್ಞರಾದ ಜ್ಞೋಂಗ್ ನನ್ಯಾನ್ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೋರ್ವ ತಜ್ಞ ಉ ಹಾಂಗ್‌ಝೌ 'ವೈರಸ್ ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಜನರ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೋಗದವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವ ಜನರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಹಿಂದಿನ ಚಳಿಗಾಲದ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾರಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕೆಲವು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ತೀರಾ ಆತಂಕ ಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Business

Finance

Marketing

Retail inflation cools to 4-mth low of 4.9%

Vegetable Price Pressure Eases, Triggers Hopes Of Interest Rate Cut By RBI Next Year

TIMES NEWS NETWORK

New Delhi: Retail inflation eased to a four-month low in October as prices of some food items and fuel moderated and slid a shade below the 5% mark, providing much-needed relief from stubborn price pressures and triggering hopes of a possible interest rate cut in next year.

Data released by the National Statistical Office on Monday showed retail inflation, as measured by the consumer price index, rose an annual 4.9%, slower than the 5% in the previous month and below RBI's upper tolerance limit (6%). In October 2022, retail inflation was at 6.8%. Rural inflation was higher at 5.1% while urban was at 4.6%.

Retail inflation has been moderating as supplies have improved and the pressure exerted by food items, particularly vegetables, have eased. Fuel prices, which have moderated, have also helped. Core inflation (minus food and fuel) also moderated to 4.4%. But prices of cereals and products, pulses and products and spices continued to exert pressure.

Interest rates will remain high, RBI governor Shaktikant Das had said last month and asserted that the central bank remains extra vigilant on the evolving inflation dynamics to ensure a sustained easing of price pressures.

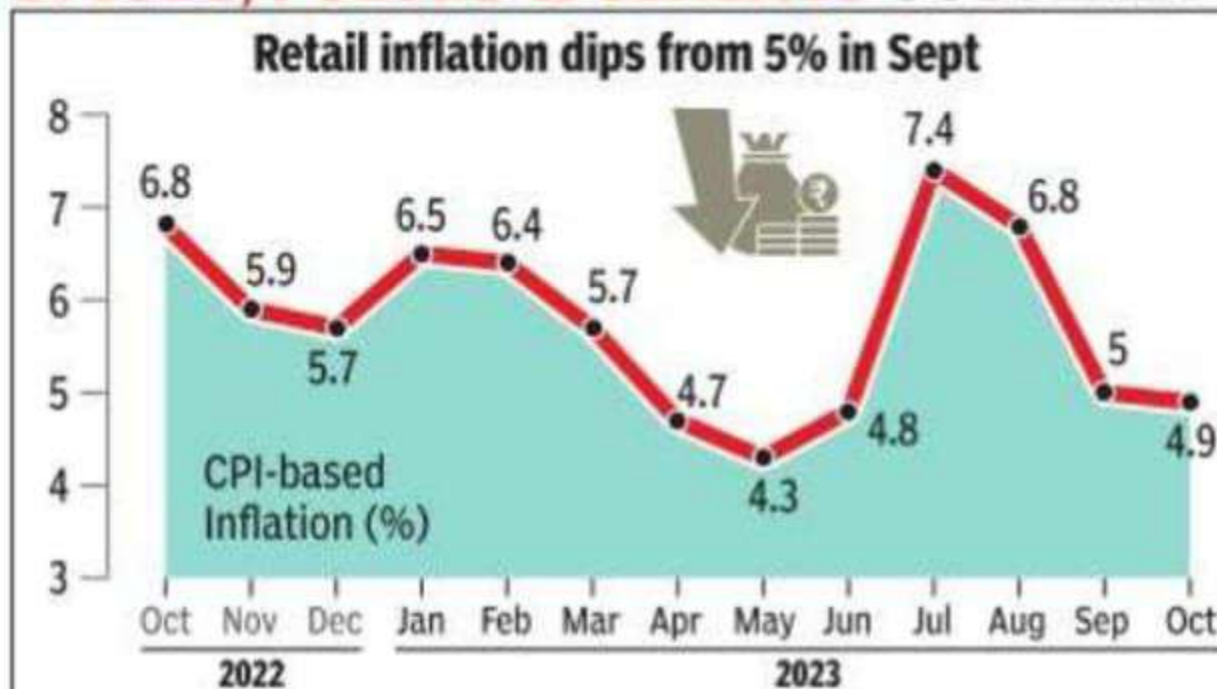
Experts said RBI is expected to move on rates by August next year, depending on the inflation trajectory.

"The October 2023 headline CPI inflation expectedly retraced below 5%, printing in line with our forecast of 4.9%. While the uptick in fo-

ratings agency ICRA.

"In our view, the CPI inflation would climb to 5.6% by December 2023, and remain in a wide range of 4.9-5.6% thereafter for the next two quarters, before a particularly benign base effect temporarily dampens it in Q2FY25. We ex-

SPICES, PULSES & CEREALS COSTLIER

odgrain prices following an uneven monsoon has manifested in prices in October, higher prices of some vegetables like onions would be partly absorbed by the typical seasonal downtrend in many other vegetables, offering some respite," said Aditi Nayar, chief economist at

pect (RBI's) monetary policy committee to maintain a hawkish tone amid a status quo on the rates and stance in its upcoming policy meeting. We see the earliest likelihood of a rate cut in August 2024, when a shallow rate cut cycle of 50-75 basis points could commence," said Nayar.

RISING DIABETES CURVE A WARNING FOR INDIA

Country already has over 10 crore confirmed or undiagnosed cases. Numbers expected to double within next 20 years, writes **Richa Gandhi**

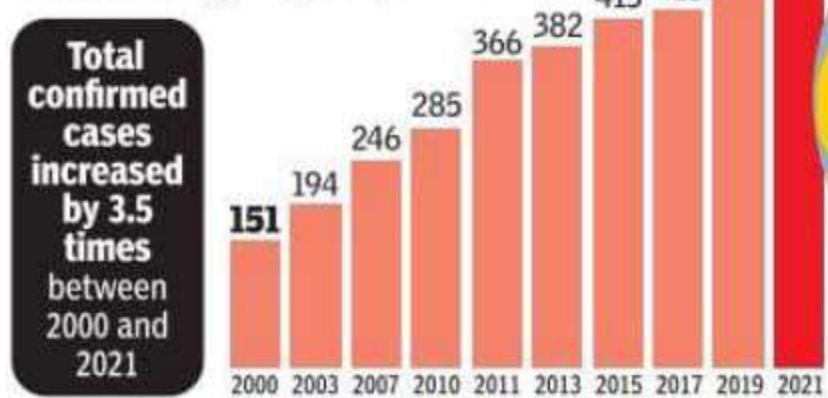
Diabetes is a chronic disease and also the leading cause of blindness, kidney failure, heart attack, stroke and lower limb amputation, the WHO says. Its prevalence has been **rising globally, with over half a billion confirmed diabetics in 2021**

India had 74 million confirmed diabetics two years ago - roughly a tenth of the population in the 20-79 age group - and about half as many are possibly undiagnosed due to lack of regular screening. The total count is expected to double within 20 years, putting India at the top of the list

Also, about **25 million Indians were found to be prediabetic**, according to a recent study by Madras Diabetes Research Foundation (MDRF) and ICMR. Without lifestyle changes, they would have a high risk of developing Type-2 diabetes

Changing Indian diets that are high in sugar and carbohydrates are clearly playing a role in pushing up the diabetes rate. A sedentary lifestyle and obesity exacerbate the problem

Total diagnosed cases globally in 20-79 age group (in million)

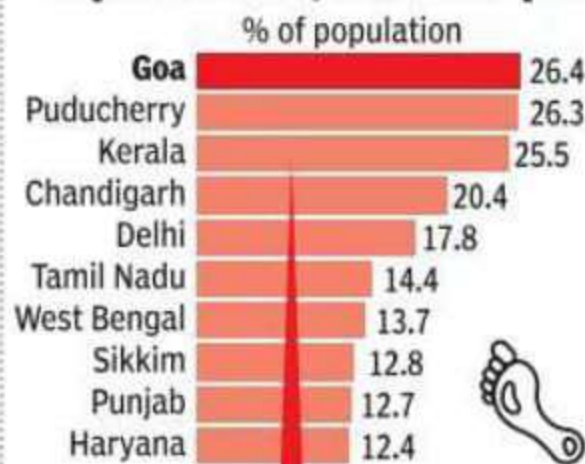
Total confirmed cases increased by 3.5 times between 2000 and 2021

Top 5 countries, diabetes cases (2021 estimates by IDF Atlas 10th edition)

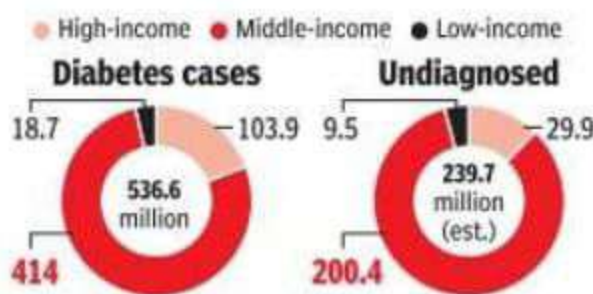
Rank	Country	Patients (million)	Prevalence %	
			2021	2011
1	China	140.9	14	8.8
2	India	74.2	9.6	9
3	Pakistan	33	30.8	7.9
4	USA	32.2	10.7	9.4
5	Indonesia	19.5	10.6	5.1
	World	536.6	9.8	8.5

Top 10 states, diabetes prevalence (% of population)

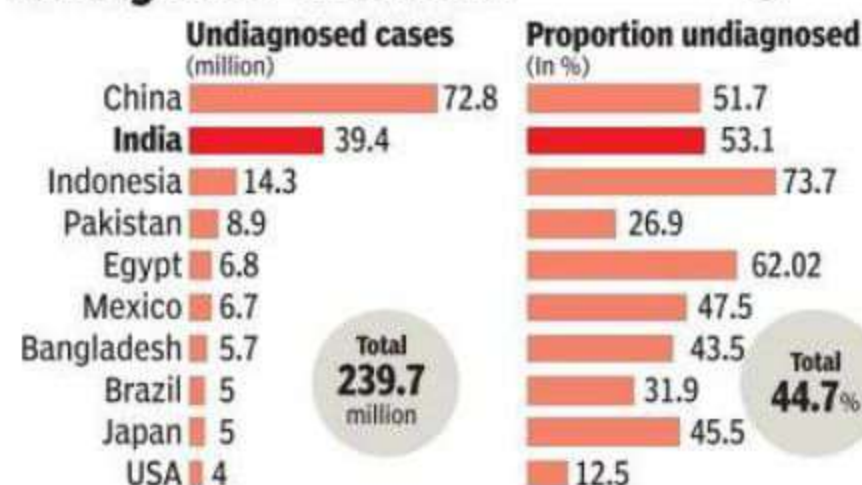

The MDRF study shows diabetes is more prevalent in urban than rural areas across states. Goa has the highest overall prevalence of diabetes (26.4%) while Sikkim has the highest prevalence of prediabetes (31.3%)

Almost **90%** of undiagnosed diabetes cases in low- and middle-income countries (World Bank country classification)

Almost half of diabetes cases undiagnosed worldwide

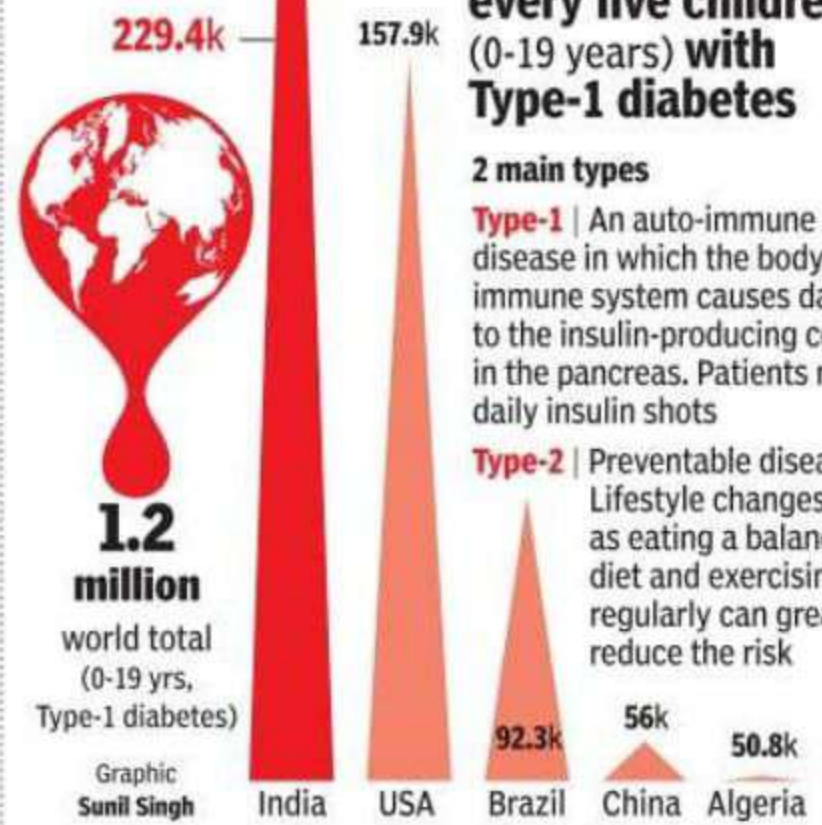

India is home to **one in every five children (0-19 years) with Type-1 diabetes**

2 main types

Type-1 | An auto-immune disease in which the body's immune system causes damage to the insulin-producing cells in the pancreas. Patients need daily insulin shots

Type-2 | Preventable disease. Lifestyle changes such as eating a balanced diet and exercising regularly can greatly reduce the risk

Graphic Sunil Singh

Retail inflation at 4.87% in October

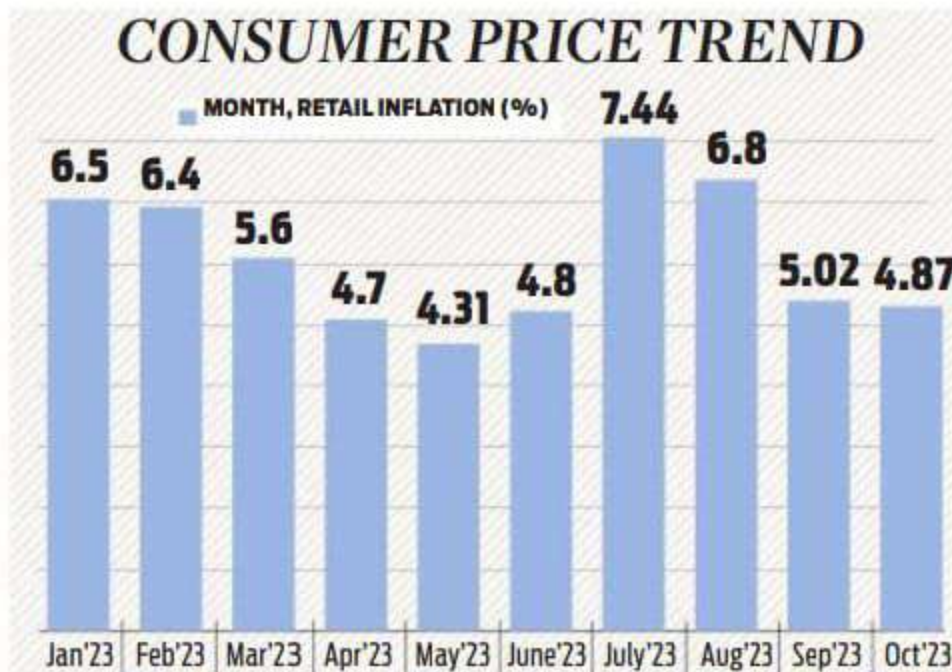
Food inflation rate sees mixed trend, oil and fat prices fall 14%, pulse prices rise 19%

MONIKA YADAV @ New Delhi

RETAIL inflation reached a four-month low of 4.87% in October, primarily driven by a decrease in core and fuel inflation, as per the government data.

In September, the Consumer Price Index (CPI) based retail inflation had dropped to a three-month low of 5.02%. The Reserve Bank of India's Monetary Policy Committee (MPC) projected inflation at 5.4% for fiscal year 2023-24, down from 6.7% in the last fiscal. Overall food inflation remained unchanged despite underlying mixed trend. A base that turns adverse (inflation had seen a drop in the year-ago period) will somewhat restrict the downside to inflation for two months.

Food inflation rate exhibited a mixed trend, with oil and fat prices seeing a fall of 14%, while pulse prices saw a rise of 19%. Cereal prices continue to show double-digit inflation with an 11% year-on-year (YoY) growth. Vegetable prices, which usually cause sharp change in retail inflation, remained stable with 2.7% rise YoY. Though month-on-month, vegetable prices rose 3.38%. Fuel and lights inflation

fell 0.4% YoY. As per Gaura Sen Gupta, India Economist at IDFC First Bank, CPI moderation led

by Core and base-effects. "The moderation was led by core inflation excluding tobacco which

reduced to 4.3% in October from 4.6% in September. Food and beverages inflation remained elevated at 6.2% YoY in October v/s 6.3% YoY in September, led by cereals, spices and pulses. Broad-based pressure within food and beverages persists with 50% of food and beverages subcomponents by weight, seeing 6% or higher inflation in October," said Gaura Sengupta.

Dharmakirti Joshi, Chief Economist, CRISIL, said the fall in core inflation was broad-based, indicating lower input cost pressures on producers and hence, on retail prices. For the December quarter, Joshi expects some softening in food inflation with the kharif harvest entering the market, aided by government intervention," said on the inflation numbers.

"Oil prices remain an unknown, which could play spoilsport if the Middle East conflict escalates. We expect RBI to remain vigilant since headline inflation remains above the MPC's 4% target and risks to food and fuel persist. Our base case for this fiscal is average inflation of 5.5% and the MPC maintaining the policy rate and stance," Joshi further stated.

ECONOMY

Man crushing lemon mistaken for black magician, thrashed

Chaithanya.Swamy
@timesgroup.com

Bengaluru: A 51-year-old man stamping a lemon with his foot at a junction, on the advise of a godman as a cure for his multiple health issues, was allegedly thrashed black and blue by passersby who suspected he was performing black magic, in Devanahalli recently.

The injured — Abdul Khadeer, a resident of Sulibele Road in Hoskote — is a diabetic, suffers from hearing loss in the left ear and has difficulty in walking due to gangrene. Khadeer has been advised a second round of hospitalisation due to the severity of the injuries he has suffered.

When visits to doctors did not provide him any relief, Khadeer decided to seek divine intervention.

On October 29, Khadeer, his wife Bebimujahusen and their son went to a dargah in Chintamani, Chikkaballapur district. The dargah's spiritual head gave Khadeer a lemon and asked him to squash it with his foot at a place where three roads meet. Khadeer was told that through this exercise, he'd be cured of his health issues.

While returning home,

Khadeer decided to pay a visit to his mother in Devanahalli. He came to the town by bus from Vijayapura, while his wife and son returned home. Khadeer got off at the municipal office bus stop in Devanahalli in the evening and walked for some distance, when he found a small circle where three roads met.

Khadeer took the lemon, placed it in the middle of the junction and tried to squash it with his foot. Due to gangrene, he wasn't able to squash the lemon immediately. Khadeer told police that a woman running a pushcart eatery on the roadside started abusing him. She called her husband Riyaz and brother-in-law Sadiq to the spot and informed them that Khadeer was "performing black magic" on them.

Khadeer's wife Bebimujahusen, an NGO employee, told **TOI**: "My husband tried to tell them that he was not doing black magic and, in fact, was trying to squash the lem-

---

On a godman's advice, the 51-year-old man was trying to squash a lemon on the road. He was told the act would cure him of gangrene and other ailments

---

on to overcome his health issues. But none listened. They tied a towel around his neck and dragged him. They kicked him and hit him with sticks. Local leader Anjinappa too joined them."

Bebimujahusen said her husband was supposed to undergo a surgery on his right leg in the first week of November and hence they had gone to the dargah to offer prayers. Khadeer was later taken to Devanahalli police station. While Bebimujahusen claimed he was thrashed by cops too, Devanahalli police denied it.

Khadeer was released after his relative reached the station. The next day, he got admitted at the government hospital, Hoskote. After being discharged on November 8, Khadeer lodged a complaint against Riyaz, his wife Sadiq and Anjinappa.

A senior police officer said a case has been registered. All four suspects were arrested and released on bail.

Desis on US campuses up 35%, make up 1 in 4 foreign students

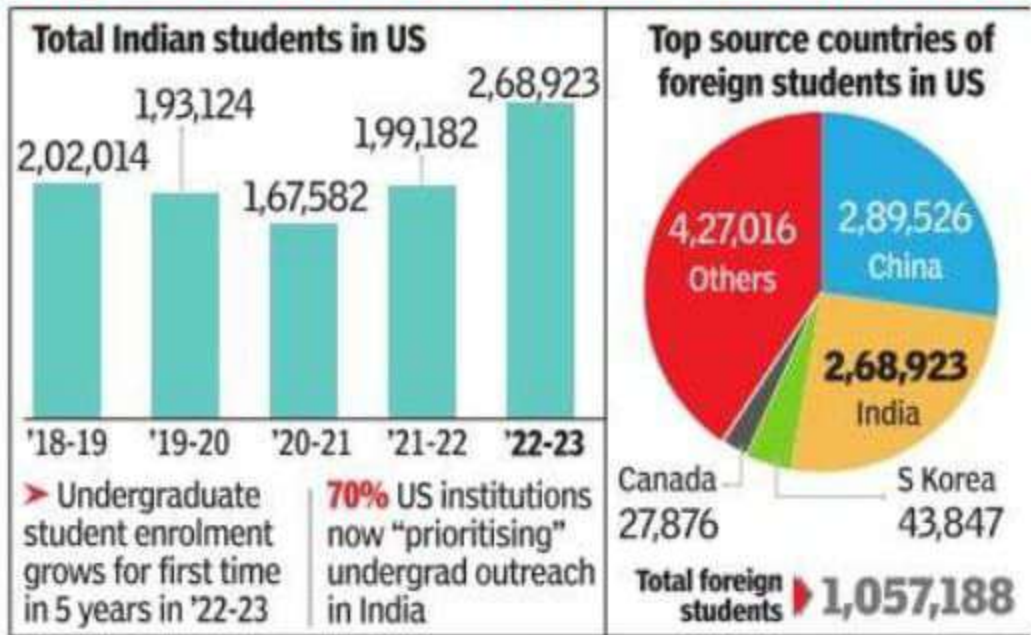
1.4L Indians Get Visa In '22-23, Most in 20 Yrs

Hemali.Chhopia
@timesgroup.com

Mumbai: Indian aspirations of studying in the US reached an all-time high in 2022-23 with the number of enrolled students touching 2,68,923, according to the latest Open Doors report. With the overall population of international students on US campuses crossing the one-million mark, at least one in every four foreign students in the US is now an Indian.

Amidst an overall 35% growth in Indian numbers over the previous year, graduates make up nearly two-thirds

2ND LARGEST COHORT AFTER CHINESE

touching 1,65,936 while undergrads are at 31,954. A snapshot survey for Fall 2023 indicates that 70% American institutions are now "prioritising" undergrad outreach in India.

The surge also saw US consulate offices working overtime to issue a record number

of visas (over 1.4 lakh) to Indians, the most they have awarded in 20 years.

"The number of Indian graduate students increased by a robust 63%, and there was a 16% uptick in undergraduates. India continued to be the number one place of

origin of students on OPT [optional practical training] with 69,062 students," said Mirka Martel, head of research, evaluation and learning at the Institute of International Education.

For desis, the most popular fields of study in the US remain STEM subjects, especially maths and computer science, followed by engineering, and MBA. While India is the second largest student sending country, China remained at the top in 2022-23, with 2,89,526 students in the US, but with a negative growth rate (-0.2% year-on-year) for the fifth year in a row.

Soaring beyond pre-pandemic levels, the total number of international students who joined a US college or university in 2022-2023 increased by 14% (y-o-y) to 2,98,523.

► 'See robust growth', P 11

Sports & Cultural

10 STADIUMS 48 MATCHES 10 TEAMS ONE WINNER

ICC World Cup

TOMORROW'S MATCH

IND vs NZ
Wankhede Stadium, Mumbai.
Time: 2:00 PM

I'll look to keep playing after this, but I don't doubt that I won't be making the next World Cup. I've no vision for that. Four years is a long (time).
MITCHELL STARC
AUSTRALIAN PACER

India run into familiar foes tomorrow

Rohit's men will be keen to end New Zealand bogey in ICC knockouts

PREVIEW

ROSHAN THYAGARAJAN
MUMBAI, DHNS

It's not Manchester, it's Mumbai. It's not 2019, it's 2023. But most of the characters of that compelling play, performed at the World Cup theatre four years ago, are back. Only, this time, the blustery English background will be replaced by the palpable gravity of the Wankhede stadium and the circumstances.

It's not the last stop, that's expectedly saved for Ahmedabad, but it is going to become so for either India or New Zealand as they sharpen their knives for what is going to be a carving contest on Wednesday.

All this considered, the gulf of skill and confidence between the sides after the end of the nine league games is far too apparent to not anoint India with the tag of favourites going into the first semifinal.

It's the one they have assumed a fair few times in the past, but their rather bleak record against New Zealand at ICC events would force one to query the stance. India have won all nine games in the league phase, including the dismembering of the Kiwis in Dharamsala a couple of weeks ago. That is a good enough reason to smear the label on them. Also, this Indian unit is making a case for being one of the best-ever teams at the (not this) quadrennial event.

That said, time and again India have ceded their elegance and dominance at the feet of New Zealand's professionalism. So, this is it. Crunch time. Let's see who has the 'it' factor.

Rohit Sharma

FORM GUIDE (LATEST FIRST)

INDIA: W W W W W
NEW ZEALAND: W L L L L

TEAM TALK

INDIA: Shreyas Iyer is low on the totem pole of skill, style and execution when relativised with other batting stars in the India line-up, but isolate him and it becomes plenty apparent that he is one the best in the business. One didn't need the blinder against the Netherlands to confirm the same, but it sure did get those who had taken their eye off weapon No. 4 in India's unending armoury to focus again.

NEW ZEALAND: Mitchell Santner isn't fooling anyone with those Clark Kent spectacles anymore! Everyone in the batting demography is aware of just how good this left-arm spinner is and they respect him much the same. With a hitched shoulder release, Santner has become the nemesis of those who like to free their arms. He wasn't as successful against India the last time around, but then again, the rest of his team-mates weren't either.

PLAYERS IN SPOTLIGHT

INDIA
Rohit Sharma may not come away from this tournament with a string of centuries as he did in 2019, but his strike rate and subsequent impact on the texture of the game, means a fair bit more than it reveals. Rohit is going at 121.49 at the top of the order, and that, besides allowing Shubman Gill and others to settle in, also damages the psyche of the opposition.

NEW ZEALAND
The boy-next-door has become quite a menace this World Cup, and Rachin Ravindra will attempt to do the same in the semifinals. It won't be easy, not even for New Zealand's highest run-getter in this tournament, but if there's anyone who can turn into Kiwis' southpaw saviour, it's him. It helps that he fits the swoon-worthy archetype of an elegant left-handed batter.

Mitchell Santner

INDIA V NZ AT ICC EVENTS

50-OVER World Cup
Matches: 10, Ind: 4, NZ: 5, NR: 1
T20 World Cup
Matches: 3, Ind: 0, NZ: 3, NR: 0
CHAMPIONS TROPHY
Matches: 1, Ind: 0, NZ: 1, NR: 0

PITCH/CONDITIONS

There isn't a better time of the year to be in this part of the world because humidity levels are down and the wind quotient is high. It's all rather very pleasant. That sentiment extends to how batters would feel batting on this surface. It's a small ground with a big vibe, and India, who won their last World Cup here, would feel more at home here than most other venues.

WORLD TEST CHAMPIONSHIP
Matches: 5, Ind: 1, NZ: 3, Draws/NR: 1
TOTAL: Mat: 19, Ind: 5, NZ: 12, Draws/NR: 2

Top run-getters

INDIA		NEW ZEALAND	
Virat Kohli		Rachin Ravindra	
Mat: 9	Innings: 9	Mat: 9	Innings: 9
NO: 3	Runs: 594	NO: 1	Runs: 565
Highest: 103*	Ave: 99	Highest: 123*	Ave: 70.62
SR: 88.52	100s: 2	SR: 108.44	100s: 3
50s: 5		50s: 2	

Top wicket-takers

INDIA		NEW ZEALAND	
Jasprit Bumrah		Mitchell Santner	
Mat: 9	Innings: 9	Mat: 9	Innings: 9
Overs: 72.5	Wkts: 17	Overs: 82.4	Wkts: 16
BBI: 4/39	Ave: 15.64	BBI: 5/59	Ave: 24.87
Econ: 3.65	SR: 25.7	Econ: 4.81	SR: 31

India's Results

Vs.	Venue	Result
Aus	Chennai	Won by 6 wkts
Afg	Delhi	Won by 8 wkts
Pak	Ahmedabad	Won by 7 wkts
Ban	Pune	Won by 7 wkts
NZ	Dharamsala	Won by 4 wkts
Eng	Lucknow	Won by 100 runs
SL	Mumbai	Won by 302 runs
SA	Kolkata	Won by 243 runs
Ned	Bengaluru	Won by 160 runs

New Zealand's results

Vs.	Venue	Result
Eng	Ahmedabad	Won by 9 wkts
Ned	Hyderabad	Won by 99 runs
Ban	Chennai	Won by 8 wkts
Afg	Chennai	Won by 149 runs
Ind	Dharamsala	Lost by 4 wkts
Aus	Dharamsala	Lost by 5 runs
SA	Pune	Lost by 190 runs
Pak	Bengaluru	Lost by 21 runs (DLS Method)
SL	Bengaluru	Won by 5 wkts

India v New Zealand head to head

Overall in ODIs
Mats: 117
59 (India) 50 (NZ)
Tied/No Res: 1/7

Overall in ODIs in India
Mats: 39
30 (India) 8 (NZ)
Tied/No Res: 0/1

In World Cup Semifinals
Mats: 1
0 (India) 1 (NZ)
Tied/No Res: 0/0

Overall record in semifinals

Team	Mats	Won	Lost	Win%
India	7	3	4	42.9%
New Zealand	8	2	6	25.0%

ಸೆಮೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಿವೀಸ್ ಸವಾಲಿಗೆ ಆತಿಥೇಯರ ತಂತ್ರ

2019ರ ಸೋಲಿನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿತೇ?

ಬೆಂಗಳೂರು: 2019ರ ಒಳಕ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ತಂಡಗಳು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ಬಾರಿ ಆಜೇಯವಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಿರುವ ಆತಿಥೇಯರ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಕಣ್ಣು ನೆಟ್ಟಿದೆ. 2023ರ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಗೆಲ್ಲುವ ನೆಟ್ಟಿನ ತಂಡ ಎನಿಸಿರುವ ಭಾರತ ಆಡಿದ ಎಲ್ಲ 9 ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಜಯ ಗಳಿಸಿದೆ.

1985ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್ ತಂಡವನ್ನು ಸೆಮಿ ಎದುರಿಸಿದ್ದ ಭಾರತ 7 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಜಯ ಸಾಧಿಸಿತ್ತು. 2003ರಲ್ಲಿ

ಒಂದು ಪಂದ್ಯ ಭಾರತ ಗೆದ್ದರೆ ಆ ಒಳಕ ಯಾವುದೇ ಐಸಿಸಿ ಟೂರ್ನಮೆಂಟ್‌ನ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಭಾರತ ಗೆದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. 2019ರ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಭಯ ತಂಡಗಳು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆ ಪಂದ್ಯವನ್ನು ಭಾರತ 18 ರನ್‌ಗಳಿಂದ ಸೋತು ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಅಂದಿನ ಸೋಲಿನ ಸೇಡನ್ನು ಈ ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರತ ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ. 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾದಿದ್ದ ಗೆಲುವನ್ನು ಇದೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 22ರಂದು ನಡೆದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಭಾರತ ಸೆಮೀಸ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಗೆಲ್ಲುವ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಭಾರತದ ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೋಟ

ಅ.8ರಂದು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಎದುರು ಎಂಎ ಚೆಂಬುರಂ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ, ಚೆನ್ನೈ

6 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಜಯ

ಭಾರತ-201/4(41.2); ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ-199(49.3)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ಕೆ.ಎಲ್.ರಾಮಲ್

• ಅ.11ರಂದು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ ಎದುರು ಅರುಣ್ ಜೇಟ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣ, ದೆಹಲಿ

8 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಜಯ

ಭಾರತ-273/2(35); ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ-272/8(50)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ದೋವಿಟ್ ಶರ್ಮಾ

• ಅ.14ರಂದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಎದುರು ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ, ಅಹಮದಾಬಾದ್

7 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಜಯ

ಭಾರತ-192/3(30.3); ಪಾಕಿಸ್ತಾನ-191/10(42.5)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ಜಸ್ಪ್ರಿತ್ ಬುಮ್ಮ್ರಾ

• ಅ.19ರಂದು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ ಎದುರು ಎಂಎ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ, ಪುಣೆ

7 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಜಯ

ಭಾರತ-261/3(41.3); ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ-256/8(50)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ವಿನಾಯ್ ಕೊಹ್ಲಿ

• ಅ.22ರಂದು, ನ್ಯೂ ಜಿಲೆಂಡ್ ಎಟ್‌ವಿಸಿಎ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ, ಧರ್ಮಶಾಲಾ

4 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ಜಯ

ಭಾರತ-274/6(48); ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್-273/10(50)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಶಮಿ

• ಅ.29ರಂದು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಎದುರು ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ, ಲುನೇ

100 ರನ್ ಅಂತರದ ಜಯ

ಭಾರತ-229/9(50); ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್-129/10(34.5)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ದೋವಿಟ್ ಶರ್ಮಾ

• ನ.2ರಂದು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಎದುರು ವಾಂಕಿಶಿ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ, ಮುಂಬಯಿ

302 ರನ್ ಅಂತರದ ಜಯ

ಭಾರತ-357/8(50); ಶ್ರೀಲಂಕಾ-55(19.4)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಶಮಿ

• ನ.5ರಂದು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಎದುರು ಈಡನ್ ಗಾರ್ಡನ್, ಕೊಲ್ಕತಾ

243 ರನ್ ಅಂತರದ ಜಯ

ಭಾರತ-326/5(50); ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ-83(27.1)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ವಿನಾಯ್ ಕೊಹ್ಲಿ

• ನ.11ರಂದು ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎದುರು ಎಂ ಚೆನ್ನೈಮೈ, ಬೆಂಗಳೂರು

160 ರನ್ ಅಂತರದ ಜಯ

ಭಾರತ-410/4(50); ನೆದರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್-250(47.5)

ಪಂದ್ಯ ಶ್ರೇಣಿ: ಪ್ರಿಯನ್ ಅಯ್ಯರ್

INDIA SEEK A PERFECT 11

Rohit's Men Have Been Clinical By Focusing On Team Work. Now All They Need To Do Is Pull Off Two More Wins...

Manuja.Veerappa
@timesgroup.com

Bengaluru: In team work, India have found their strength. That much is evident in their nine-match win streak in the league phase. The numbers merely prove what this team has set out to do — translate individual excellence into success for the team. The players' stats in this tournament reaffirm their domination.

As a team, Rohit Sharma and his men have scored 2523 runs in 396.2 overs, the most by a team which has played under 400 overs. They have conceded 1708 runs in 450 overs, the least among the 10 teams. They have the second largest margin of victory — 302 runs against Sri Lanka — and a total of 85 wickets have been taken by 10 bowlers.

Individually, Virat Kohli with 594 runs (2x100; 5x50) is the highest run getter, with Rohit Sharma (503) occupying the fourth position in the batting charts.

He's also scored the maximum boundaries — 58 fours and 24 maximums. Add to it pace ace Jasprit Bumrah's 17 wickets, the fifth highest in the competition so far. KL Rahul, whose wicketkeeping has come of age in this competition, has accounted for 12 dismissals, making him the third

best behind the stumps.

In the build-up to the World Cup, there were areas of concern which could have hampered India's ascendance. While doubters were plenty, head coach Rahul Dravid was clear — he was sticking to the team that was picked and working around it.

Over the past year, India was often panned for the uncertainty that surrounded the playing XI, especially with injuries to Rishabh Pant, KL Rahul, Jasprit Bumrah and Shreyas Iyer. While Pant fell out of the World Cup race at the start of the year, the others regained fitness and made comebacks. Fielding, which many thought was a sour point, has improved. Rahul's impeccable timing behind the stumps has been matched by Ravindra Jadeja's acrobatics. Shubman Gill, Shreyas Iyer and Suryakumar Yadav have been agile too. The pace attack has proved to be deadly. Bumrah's proven swing, married with Mohammed Shami's and Mohammed Siraj's seam, has proved too hot for the opposition to handle. Not to forget Kuldeep Yadav and Jadeja, who are anything but one-trick ponies.

"Different individuals have stepped up at different times. This is a good sign for the team," pointed out skipper

Rohit after their 160-run win over Netherlands on Sunday.

Each of India's wins have been clinical, soaked in all-round performances. Breaking down a Cup campaign which has been mentally taxing and physically exhausting, Rohit explained, "Since we started the tournament it was all about thinking about one game at a time and playing that game well. We never wanted to look too far ahead. It was important for us to break it down and focus on one game and play that well. That is what everyone did."

Playing nine matches in as

many venues was never going to be easy, but it was all laid out on India's drawing board.

"You play in different venues and conditions, so you have to adapt and play accordingly. That's exactly what we did. I'm very pleased with how we have played in the nine games — clinical from game one. Although we play a lot of cricket in India and we know the conditions, when you play different opposition, that's a challenge in different conditions," Rohit said.

The star opener attributed the Midas run to the atmosphere created on and off the

field. "We wanted to play the game on the field with a lot of fun and excitement and that reflected in our performances. When we try these kinds of things, when we keep the atmosphere nice and healthy outside, guys tend to perform really well without any bur-

STATS VIEW

1708 Runs conceded by India while capturing 86 wickets at 19.86 runs per wicket in nine matches - the only team to concede less than 2000 runs in the league stage. South Africa, the next best team, conceded 2158 runs at 26.32. Afghanistan came third, conceding 2176 runs at 35.67.

86 Wickets captured by India at 19.86 - the most by a team, followed by South Africa - 82 at 26.32 and Australia - 73 at 32.18.

3 Number of five-wicket hauls recorded by Indian bowlers - the most by a team - two by Mohammed Shami - 5/18 vs Sri Lanka & 5/54 vs New Zealand, and Ravindra Jadeja - 5/33 vs South Africa.

25 Number of sixes hit by Rohit Sharma - the most by a batter. Four other batters have managed 20 or more - Glenn Maxwell (22), Quinton de Kock (21), Mitchell Marsh (20) and David Warner (20).

—Stats: Rajesh Kumar

den." With two matches to be tackled to stake claim to the trophy, the Men In Blue will look to carry forward the winning momentum.

INDIA'S ONLY TERM PLAN
EXCLUSIVELY DESIGNED
FOR DIABETICS

bajajallianzlife.com

TEAM INDIA'S BOLD TEMPLATE FACES AN ACID TEST

Sacrificing Consistency For Impact, Rohit Sharma Has Shown The Way. Will The Hosts Continue In The Same Vein?

Nitin.Naik@timesgroup.com

Adelaide 2015. Adelaide 2023. Two losses, triggering two emphatic changes in playing styles of two teams. Almost revolutionary ones.

England were knocked out of the 2015 men's ODI World Cup in Australia and New Zealand by Bangladesh when they failed to chase down 275.

It prompted a white-ball reboot from skipper Eoin Morgan and ECB director Andrew Strauss, where aggressive batting was prioritised and scores more than 350 became a norm.

Nowhere was it more evident than in 2019, the year that England hosted the ODI World Cup. In 22 games that England played from the start of 2019 till the end of that World Cup at Lord's, they reached the 350-mark seven times, hitting 159 sixes and 535 fours. Clearly, boundary-hitting was prioritised and hence batters like Jason Roy, Jonny Bairstow, Jos Buttler and Morgan himself bought into the idea. Joe Root was assigned the anchor's role in a deep batting line-up — full of batters and all-rounders who could strike it big — which delivered the goods.

India, who reached the semifinal of the 2023 T20 World Cup in Adelaide, suddenly developed stage fright, and got too conservative against England in their semifinal.

They could score just 38 in the powerplay when 50-plus was the norm throughout the event. After the first 10

POWERFUL Kohli (L) has gone after the rivals' premier bowlers in this World Cup

overs, India had limped to 82 for 2.

Skipper Rohit Sharma himself had laboured to a 28-ball 27. Virat Kohli scored a 40-ball 60 and only Hardik Pandya's 33-ball 63 took India to 168 for 6, which on an Adelaide Oval road was way below par against an attack that lacked serious pace. England got the runs without losing a wicket as Alex Hales and Jos Buttler stormed to the target in just 16 overs.

Visuals of a teary-eyed Rohit with his head in his hands near the Indian dugout and coach Rahul Dravid offering a comfort pat on the shoulders are still fresh in the minds of Indian fans. That defeat and India's approach prompted a clear out in the Indian T20 side with both Kohli and Rohit

gone after the rival team's premier bowlers, taking them down.

India had also triggered a change in the way India approached batting, at least in ODIs. India have played 30 games in this World Cup year, including nine matches in the tournament. In those 30 games, India have posted 350-plus eight times, the most by any team in a calendar year. Indian batters have also struck a staggering 215 sixes in those 30 games. And guess who has taken it upon himself to hit the speed button? The man who had his head in his hands, in Adelaide, a year back, Rohit.

Sacrificing consistency for impact, especially in the powerplay, Rohit has struck 60 sixes this year, surpassing AB de Villiers' record of 59. 24 of those sixes have come in the World Cup where he has

gone after the rival team's premier bowlers, taking them down.

That approach has had a trickledown effect. Rohit's opening partner Shubman Gill has also been more enterprising than usual. Virat Kohli has played a similar role that Joe Root played for England in 2019 and batters like Shreyas Iyer and KL Rahul and Surya Kumar Yadav have batted around him with high strike-rates.

India, of course, do not have a deep batting line-up like England did in the 2019 World Cup and with Hardik injured midway through the event, that robbed the hosts of serious hitting power in the middle-order. Yet, they have found a way to out-bat teams in the tournament when batting

350+ SCORES BY INDIA: 8
(from Jan 2023 till India vs Dutch WC game)

Sixes: 215

INDIA'S OVERALL BATTING RECORD DURING THE ABOVE PERIOD

MI	Inns	NO	Runs	HS	Ave	100	50	SR	Fours
30	228	50	7470	298	41.96	16	43	98.52	709

350+ SCORES BY ENG: 7
(from Jan 2019 till the end of World Cup 2019)

Sixes: 159

ENGLAND'S OVERALL BATTING RECORD DURING THE ABOVE PERIOD

MI	Inns	NO	Runs	HS	Ave	100	50	SR	Fours
22	171	34	5721	153	41.75	14	30	103.71	535

—Stats: Sagarin Kumar

“The thought process behind Rohit is he's trying to get the team off to a quick start. You see, the wicket tends to get slower as the tournament has gone on. So, that initial powerplay to put pressure on the opposition is crucial. I think what that's done is it's changed the bowler's mindset before the game has even started, knowing that Rohit's going to come hard at them. They start panicking a bit and maybe go into a defensive mode early on, and that plays into his hands as India has gotten off to some brilliant starts.”

—Aaron Finch (FORMER OZ SKIPPER)

“When you think about the mindset of what that means for his side, one is he has made the batting look easy, and two is he has a strike rate of 130 inside the powerplay. That has allowed the middle order, especially Virat Kohli, to just set out and put on that computer brain of his and work out exactly what needs to happen. He's been a marquee player for India for some time, missed out in 2011, mind you, come 2023 he is not missing out.”

—Mathew Hayden | EX OZ CAPTAIN

“WE WILL LEAN ON EXPERIENCE OF SENIOR PLAYERS”

DEVON CONWAY

Mumbai: New Zealand will lean on the experience of senior players to tackle the “threat” posed by a rampant India in the World Cup semifinal on Wednesday, says opener Devon Conway.

he Blackcaps beat them in the semifinal clash of the 2019 edition and in the final of the World Test Championship in 2021. “We all know how good India are. They are carrying a lot of momentum (and) they have a strong squad.” Conway put out his thoughts in a video shared by NZC.

“We can acknowledge this is another special occasion for us. We are fortunate enough to have a lot of experience in our camp - guys who have been in these situations before. We can lean on those guys,” he added. ☞

Will India's formidable pace trio overpower New Zealand's batting brilliance, and can Australia's top-order hitters overshadow South Africa's explosive starters? **TOI** examines what lies ahead in the semifinals

2 STEPS FROM GLORY, 1 STEP FROM AGONY

Dwaipayan Datta@timesgroup.com

The World Cup is at its business end. All that has transpired over the last one month will not take too long to be forgotten if things go wrong from here. India know it very well — they had seven wins going into the semifinals of the last ODI World Cup in England — but all that remains in public imagination of that campaign is the crumbling of the top-order in the semifinal against New Zealand.

There is no scope for a single false step here-on and all four teams will try to take the learnings from the group stages to ensure that they put up a robust challenge in the semis. India, of course, will need more than a robust challenge, because anything short of title triumph will be dubbed as abject failure yet again.

As India take on New Zealand in the first semifinal at Wankhede Stadium on Wednesday and Australia cross swords with South Africa at Eden Gardens a day later, **TOI** tries to look at the strengths and weaknesses of all the four teams.

INDIA

STRENGTH

It is difficult to pinpoint one because every department has been firing. Still, if there has to be one, it is the pace bowling unit of Jasprit Bumrah, Mohammed Shami and Mohammed Siraj that has absolutely terrorized opposition teams. Most teams have struggled to score 50 in the first 10 overs against India and more often than not, have lost at least a couple of wickets, if not more, in the process. If the pace trio can do that against New Zealand on Wednesday, it should not be too difficult for the Indian team to ease into yet another final.

WEAKNESS

On the face of it, there aren't any. But after the injury to all-rounder Hardik Pandya, India have chosen to go in with

five bowlers, Kuldeep Yadav and Ravindra Jadeja sharing the spinners' duty. In case any of the bowlers starts leaking runs, Rohit Sharma doesn't have any back-up options. The skipper himself and Virat Kohli bowled a bit against the Netherlands on Sunday, but the skipper would hope that it doesn't come to a situation that they have to roll their arms over.

OPPORTUNITY

The New Zealand team, after a rousing start, lost four back-to-back games against top quality opposition and it needed a win against lacklustre Sri Lanka to go through. India will know that the Kiwis could be slightly low on confidence when they are up against the top teams, and the way Rohit & Co. are performing, they have every opportunity to make the most of it and take the game away from the

team that had shown them the door in the last World Cup.

THREAT

In the first hour of the evening session, there seems to be a bit of help for pace bowlers at Wankhede. The Indian pacers ran through Lanka and even Afghanistan pacers made life difficult for Australia. If India are to bat second, it will be important for the Indian top-order to deal with the swing and seam movement that the Kiwi pacers Trent Boult, Tim Southee and Lockie Ferguson may generate.

KULDEEP

NEW ZEALAND

STRENGTH

The New Zealand top-order has been up to the task right through the tournament. Though Devon Conway hasn't been in form, Rachin Ravindra, Kane Williamson, Daryl Mitchell and the rest of the batting unit have delivered. Even in the game against India in Dharmshala, they managed 273 and there was a time when it seemed that they would get more. If the likes of Ravindra and Williamson survive the burst of the Indian pace trio, there is a possibility that they can put up a decent score. In the games against Australia and Pakistan — which they lost — there was nothing to fault the Kiwi batting and India will need to strike early.

WEAKNESS

It has to be their bowling. Boult and Southee are great bowlers when there is a bit of help, but when there's not much assistance, they have a tendency to go for runs. Fakhar Zaman's brutal assault on the duo exposed that it can be taken apart and it will bother them that they couldn't defend 400 (even though rain played a part) against Pakistan. The injury to Matt Henry hasn't helped New Zealand's cause and Ferguson, too, has the habit of being a little wayward in his attempt to go for pace.

OPPORTUNITY

It is the zero-expectation scenario that the Kiwis are in. There won't be a storm of criticism back home if they lose, no heads will roll if they go down to favourites India. By making the semifinals despite their limitations, last edition's finalists have exceeded the expectations and anything more than this will be greeted with a lot of appreciation. Rachin Ravindra had told **TOI** a few days ago that it is "the relaxed culture" of New Zealand that helps them thrive as a unit and that's exactly what Kane's army will like to

do. They will look to enjoy their extended stint in India and that could free them up from the shackles of unwanted pressure in a knock-out scenario.

THREAT

If the New Zealand pacers go for runs, the spin attack doesn't have

SANTNER

much to put the Indians under any kind of pressure. Mitchell Santner is decent with his left-arm spin, but he is at best restrictive, while Ravindra is still learning the craft. It is unlikely that New Zealand will risk an off-colour leggie Ish Sodhi. In such a scenario, on a pitch where there is a little bit in it for spinners, the New Zealand attack may become canon fodder for Indian batting.

It's a difficult venue to bowl in. The bounce is true and batsmen often dominate there. But unlike in Twenty20, the bowlers have plenty of time to come back into the game.

—Kuldeep Yadav, INDIAN CHINAMAN BOWLER

FIRST SEMIFINAL INDIA VS NEW ZEALAND

WILLIAMSON

SECOND SEMIFINAL AUSTRALIA VS SOUTH AFRICA

MAXWELL

INDIA VS SOUTH AFRICA

SHAMI

SOUTH AFRICA

DE KOCK

AUSTRALIA

STARC

We are trying to understand what the pitch will be like and read what a good score on it is because those big overs, 10 runs here or there, can cost you at the back end.

—Lockie Ferguson, NZ PACER

This present bowling unit is the best Indian bowling unit I have ever seen. There used to be Fab 5 with the bat, this is the Fab 5 with the ball now.

—Nasser Hussain, EX-ENGLAND SKIPPER

KLAASEN

attacks in the World Cup. Their No. 7 Marco Jansen has also come up in leaps and bounds, delivering both with the bat and the ball at big moments.

WEAKNESS

It rarely happens that a team's strength is also their weakness, but that's South Africa for you. The batting line-up that is so good batting first, tend to look a completely different unit while chasing. While their 243-run loss to India is one of the biggest losses of this World Cup, they showed their infamous tendency to choke against Pakistan, too, in Chennai.

With 21 to get from 10 overs and four wickets in hand, South Africa were a whisker away from losing the game that would have brought Pakistan back in the World Cup. It was their luck that day that took South Africa through, but such slip-ups in the semifinal will surely send them home empty-handed.

OPPORTUNITY

The Eden Gardens pitch normally has a bit in it for the pace bowlers which should be good news for the likes of Kagiso Rabada, Lungi Ngidi, Jansen and Gerald Coetzee. The South Africans will also start as underdogs and the Kolkata crowd has a habit of supporting the team that is not the strongest on paper. Don't be surprised if the vibrant Eden Gardens crowd that greeted the South Africans back to international cricket some 32 years ago, does its bit in trying to make it a 'home' setting for the eternal underachievers of international cricket.

THREAT

The history of choking on the big stage just can't be negated. South Africa have lost enough and more from winning positions in the past, their choke in the 1999 semifinal against Australia and 2015 semis against New Zealand are stuff of legends. The South African captain Temba Bavuma tries his best to ensure that those dark shadows don't loom on this team, but there have been hints that it can rear its ugly head at the worst possible time.

too much pressure on the top-order and the bowling line-up, which has done pretty well till now in the tournament.

OPPORTUNITY

It is the seven-game winning run after losing the first two matches that is bound to give them a lot of confidence. Many had written the Australians off after they went down meekly to India and South Africa and that's when they showed their ability to turn things around. It is the big-stage experience of many of these players that will stand them in good stead at such a crucial juncture.

THREAT

Australia have lost four ODIs in a row to South Africa, which includes three against the Proteas just before the World Cup in a bilateral series after they had taken a 2-0 lead. Though the Aussies are absolute pros and don't normally get worried by such factors, the South Africans might have that sense of belief that they can do it one more time when it matters most. It's to be seen how Australia buck the recent trend and make another final to make a bid for their sixth title.

get going. Australia have the ability to absolutely ransack any opposition bowling line-up. Maxwell's 201 not out against Afghanistan took them to the semifinals and it was one innings that should give the Aussies a lot of belief. Such innings in World Cups have often helped teams to go all the way and the Aussies would love to believe that something similar is in store for them.

WEAKNESS

While the five batters mentioned earlier have been in fine touch, the likes of Josh Inglis, Marcus Stoinis and Cameron Green haven't got going. It hasn't bothered the Aussies as they went on a winning streak to make the semifinals, but in a knock-out stage, the Aussies would prefer that the lower middle-order comes good. Otherwise it could be a little

If I only played when I was 100%, I would have probably played only 10 games. All bowlers around the world deal with stuff, we just don't have to talk about it like batters do.

—Mitchell Starc, OZ PACER

General

ನಿಮ್ಮ ಸ್ನಾನ ನೀವೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಾ?

ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ ವೇದ-ಪಾಠಗಳನ್ನು ಪರಿಯಚ್ಛಿದ್ಧ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವಾದರೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಿದ್ದು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕಂದಾಚಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಿದ್ಧಿದ್ಧ, ಅಣ್ಣ ಬಸವಣ್ಣರ ಸಾರಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಶುರುವಾದ ವಚನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮತೇಕರು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ'ವೇ ಪ್ರಭಾವ ವಿಷಯ ಎಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಎರಡನೇ ಮಾತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಆ ವಚನ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಒಳಗೊಂಡು, ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದೇ ಕೆಲವರ 'ಕೆಲಸ' ವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಟೀಕಿಸಿದ ಮಾತೃಕೆ ತಾವೊಮ್ಮೆ 'ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿ', ಪ್ರಗತಿಪರ ಎಂದು ಪ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಓರ್ವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಪಂಡಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಪಂಡಿತರಾದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಒಪ್ಪಿದರು. ನವೆಂಬರ್ 2ರಂದು ಸತೆದ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಶಿವಪ್ರಾಚಾರ್ಯರೊಡನೆ ಸಂದೇಶ, ಮಾತನಾಡುವ 'ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕ' ಎಂದು ಬರುವುದು ವಚನಚಳವಳಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಗಳು, ಗಣಪತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 'ಗಣೇಶ' ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ದೇವರು; ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕಲ್ಪನಿಸಿತೆಂದು ಆದರೂ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬದಲು ವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಪ್ರಾಣಾನುಭವಕವಾಗಿ ಸುಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಉದಾಹರಣೆ. ತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಹತ್ತು ಹಲವು ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ರೀತಿ ಒಳಗೊಂಡ ಬೃಹತ್ ಸರಣಿಯ 'ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ'. ಆದರೆ ಈ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸಂಕೇತಿಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಇಂದು ಆದ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ' ವಿರೋಧಿಸಿದಷ್ಟೇ 'ವ್ಯಕ್ತಿಪೂಜೆ'ಯನ್ನೂ ವಚನಕಾರರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವುದು, ನಿಜ ಮತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಾದ ತೋರಿಸಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ನಿರಾಕಾರ, ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ ಸಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಒಳ ಹೋಗಿ ಶಿವಲಿಂಗಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಭಕ್ತರು ಮತವತ್ತ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದಿಸಿ ಆವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ವಾದಿಸಿ ಬೇರೆ ಮಾತು.

ವಚನ ಚಳವಳಿ, ವಚನಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮೊದಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿರುವ ಕಾಲನಿಕ ದೇವರಾಗಿಯವ ಗಣೇಶನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡೋಣ. ಗಣೇಶನನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ ದೇವರು ಎಂದು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ತ್ರಿಗಳು, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಿದೆ. ವಚನ ಸಂಚಯ ಎಂದು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ವಚನಗಳನ್ನು, ವಚನಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನ ಮಾಹಿತಿಯ ಅನುಸಾರ ಸುಮಾರು 24 ವಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ 66 ವಚನಗಳಲ್ಲಿ 294 ಕಡೆ 'ಗಣೇಶ'ನ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂದಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಧರ್ಮಿಯಾಗಿದ್ದ ಅಲ್ಲವುಪ್ರಭು ದೇವರು ತಮ್ಮ 10 ವಚನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 33 ಕಡೆ ಗಣೇಶನ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಚನಕಾರರೇ ಗಣೇಶನ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು, ಗಣೇಶನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಗಣೇಶ ಕಲ್ಪನಿಸಿ ಎಂದು ವಾದಿಸಲು ಇಂತಹ ನಾಲ್ಕೈದು ವಚನಗಳನ್ನು ಒದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಒದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ 'ಮೈಲೇಜ್' ಗಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಂ-ಹಂ-ಒಬ್ಬರು ಬಂದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮನಬಿಟ್ಟಂತೆ ಬದಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೇನು ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ತ್ರಿಗಳು ದಿನ ಬೆಳಗುವರೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಂಕ್ಷೆ' ನೀಡಿದರೂ ಎಂದು ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಎರಡನೇ ಮಾತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅನೇಕ ಸೋಕಾಲ್ ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಕಂದಾಚಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೊರಸರಿಸಿದರು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರ್ತಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪೂಜೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಧರ್ಮವೇ ರಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮ ಎಂದು ವಚನಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಹಲವು ವಾದವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ಬಸವಣ್ಣ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ, ಆವರೂ ಅಸ್ತಿತ್ವ ರಾಗಿಯೇ ಸಾವಿರಾರು ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದಿನ ಅನೇಕ ಪ್ರಗತಿಪರರು ಬಸವಣ್ಣನ ತತ್ವಗಳನ್ನು 'ನಾಸ್ತಿಕ'ವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಬಸವಣ್ಣನವರನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದರಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಅವರು ನಾನಾ ಆಯಾಮದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ವಚನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ? ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನು ನಾಸ್ತಿಕ ವಾದ ಎಂದು ಮೂಲಕ, ಅವರ ನೀಡಿದ ಸಂದೇಶವನ್ನೇ ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂದಿನ ಅನೇಕರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಗಣೇಶ, ಸರಸ್ವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಮುಕ್ತೋಟ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಕೆಲವು ಕಂದಾಚಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದರೆ ಹೊರತು, ಇಡೀ ಧರ್ಮವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಸಂಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವೊಂದು ವಚನಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು 'ಸತೆ' ಒಪ್ಪಿಸಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಬಸವಣ್ಣ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಟೀಕಿಸುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಪೂಜೆಯನ್ನು ಬಸವಣ್ಣ ಒಪ್ಪಿದ್ದರೇ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವತಃ ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನವೊಂದು ಹೀಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ...

**ಅಯ್ಯಾ, ಏಳೇಳು ದನದಲ್ಲಿ ಶಿವಭಕ್ತನಾಗಿ
ಬಾರದಿದೊಡನೆ ನಿಮ್ಮಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥಣಣೆ!
ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೆಲ್ಲದೆ ಬಾಯಿಬಿಡುವೆನಯ್ಯಾ,
ಪ್ರಥಮ ಭವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶಿವಾದಿನಿಯ
ಗಣೇಶರನ ಮಾಡಿ ಹುಂಠಿಟ್ಟು ಕರೆದು
ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತನ ಮಾಡಿಯನ ನಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೀರಯ್ಯಾ,
ಹೀಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ
ಏಳನೆಯ ಭವಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಸವನೆಯ
ಗಣೇಶರನ ಮಾಡಿ ಹುಂಠಿಟ್ಟು ಕರೆದು
ನಿನ್ನೊಕ್ಕುವೆನಿಕ್ಕುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಜಾಗಲೆಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೀರಯ್ಯಾ.**
ಇದು ಕಾರಣ ಕೊಡಲಸಂಗಮದೇವಾ,

ನೀವು ಬರಿಸಿದ ಭವಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರುತ್ತೀರೇ ನಯ್ಯಾ... ಎಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ.

ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ತ್ರಿಗಳು ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ವಚನಗಳ ನೀಡುವ ಮೊದಲು, ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ 'ಶಿವನ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ? ಗಣೇಶನ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಶಿವನನ್ನು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಶಿವನನ್ನು ನಂಬುವುದು, ಶಿವನ ಮಗಳಾಗಿರುವ ಗಣಪತಿ ಮಾತ್ರ, ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ? ನಿಜ ಮತದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಲಿಂಗ ಪೂಜೆ, ಲಿಂಗಪೂಜೆ, ಶಿವಪೂಜೆ ಎಂದು ಹತ್ತಾರು ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಮತದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಮಾಡುವ 'ಶಿವ ಸಂಚಾರ'ದಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲವೇ?

12ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು, ಅಷ್ಟಕ್ಕೂ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವುದೇ 2200ದ 25ನಾವರ ವಚನಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಎರಡು ನಾವರ ವಚನಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೆ, ಆದರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸತೆಲಿ ವಚನಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಕೆಲವರು ರಚಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುವುದು ಎರಡನೇ ಮಾತು. ಆದರೆ ಸಂತೋಷನೆಯೊಂದರೆ ಪ್ರಕಾರ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಈಗಿರುವ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ವಚನಗಳಿದ್ದವು, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನು, ಹಿಂದೂ ದೇವರನ್ನು ಭೈಯವಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಿಕ್ಕಾನ್ಯುಕ್ತಿಯವು ಎಲ್ಲರ ಗಮನದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಟೀಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ನಾನೊಬ್ಬ ಬದುಕಿರುವೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಇನರಿಗೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಸುಲಭ ಸರಣಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೇ, ಬೇರೆ ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೂ, ಆದರಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೇ ಮಾತಾಡಿ ದರೂ ಪ್ರತೀಕೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವ್ಯಕ್ತವಾದರೂ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಒಪ್ಪಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಿದ್ಧ ಪಡೆಯುತ್ತೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿದ್ವಾನ್.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಈ ಎಲ್ಲ ಸೋಕಾಲ್ ಪ್ರಗತಿಪರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ, ಒಂದು ಕೆಲೆ ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಅಥವಾ ಯಾವೆಲ್ಲ ದೇವರ ಪೂಜೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು? ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಕೇಳಲಿರಬಹುದು? ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ತತ್ವ ಅದರಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಕ್ತರು ಎಷ್ಟು 'ಸಿರಿಯಸ್' ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಂದು, ಒಮ್ಮೆ 'ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮತಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡಿ' ಎಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಂತರದ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮತಕ್ಕೆ ಬರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಯೋಚಿಸಿ.

ಸಾಣೇಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ನಿರಾಕಾರನಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮತು ನಾಣ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಎಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ, ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಶಿಷ್ಟ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಎರಡು ಬಾಯಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ನಿಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೀವೆ ಏಕೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ? ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಟಾರ್ಗಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಮತಗಳಲ್ಲಿ 'ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲು' ಸಾಧ್ಯವೇ? ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಮತದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು ಮುಂದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮತದಲ್ಲಿ ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಕೊಡಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಇರುವುದ ಬಿಡುವುದು!

ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕಥೆ

ಕನಸು ಮೋಹನ

ಇರುವುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ಇರದುದೆರೆಡೆಗೆ ತುಡಿವುದೇ ಜೀವನ ಎಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪದಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸಿದ್ದ ಗೋವಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕೇಳದವರಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಿತ್ತು ಎಂಬಾಸೆ. ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಆಡು, ಕರು, ಕಣದಲ್ಲಿ ಆಡುವಾಸೆ. ಒದುಕೇ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹಲವರು ಆಡ್ಡಸ್ಸು ಆಗಿ ತಾವಿದಲ್ಲೇ ಒದುಕಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ, ಇರುವುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗನ್ನಿಸಿದ ಕಡೆ ಹೊರಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಇಬ್ಬರೇ ಚಕ್ರಧಾರ್ ಗಾಡೆ ಮತ್ತು ನಿಶಿಸ್ ಕೌಶಲ್.

ಈ ಇಬ್ಬರೂ ದೆಹಲಿ ಮೂಲದವರು, ಇಬ್ಬರೂ ಮಧ್ಯಮ ಕುಟುಂಬದ ಕುಡಿಗಳು. ಅಂಕಗಳೂ ಆ್ಯವರೇಜ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಮಾತುಗಳ ಭರಾಟೆ ಮಾತ್ರ ಗಗನದೆತ್ತರ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ನಮಗಾಗದ ಕೆಲಸವೇನು, ನಾವ್ ಸಾಧಿಸಲಾರದ್ದೇನು ಎಂಬೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬರೀ ಬಾಯ್ಯಾತಲ್ಲ, ಮನದ ಮಾತಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಟ್ರಿ ಡಿಲೈಟ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ನಿಜ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ 15 ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಿ ಡಿಲೈಟ್ ಎಂಬ ಬ್ರಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಡೈರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮನೆಮನೆಗೂ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೇನು ವಿಶೇಷ ಎನಿಸಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳಿ.

ಐಐಎಂ ಪಥವೀಧರರಾದ ಗಾಡೆ ಮತ್ತು ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕೌಶಲ್ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಂಪನಿಗಳ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು. ಒಂದೆರೆಡು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಟಾಟಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ಮೂಡಿತು. ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ತಮ್ಮಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಒಳಗೊಟ್ಟ ಕನಸುಗಾರ, ಸಾಹಸಿ ಇರುವುದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಮತ್ತದೇ ಹಳೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನ್ ಬೇಕಾದ್ರೂ, ಮಾಡೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದರತ್ತ ಗಮನ ನೀಡಿದರು. ದಿನವೂ ಈ ಮಾತು, ಆಲೋಚನೆ, ಸಂವಾದ ಇಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಸಹಜವಾಗಿತ್ತು.

ಮಹಾನಗರಗಳ ಜನರು ಎಷ್ಟು ದಣಿದು,

ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ ಆಹಾರ, ಜೀವನಶೈಲಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಎಳೆನೀರು ಕುಡಿದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಲು, ಮೊಸರು ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಲವು ಪ್ರಯೋಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತರೂ ನಗರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಷ್ಟೇ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೆರೆಡು ವಾರ ದೆಹಲಿ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೊರೆತ ಉತ್ತರವೇ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಪ್ಲೈ ಚೈನ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ, ಕೆಲವರು ಬಳಿ ಇರುವ ಉತ್ತಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಬೇಕಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಗ, ಅವರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದೇ ಕಂಟ್ರಿ ಡಿಲೈಟ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ, ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 50 ರೈತರಿಂದ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ತಾವೇ ಹಾಲು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊಂಡ ಹಾಲನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧ ಬಾಟಲಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ, ಕಂಟ್ರಿ ಡಿಲೈಟ್ ಪೋರ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಡ್ಡು ಮಾಡಿದವರ ಮನೆಮನೆಗೆ ತಲುಪಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. 2014ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದ ಈ ಕೆಲಸ ಕಂಡು, ಹಾಲು ಮಾರೋದಕ್ಕೆ ಐಐಎಂನಲ್ಲಿ ಓದಿ, ಟಾಟಾ ಕಂಪನಿಯ ಕೆಲಸ ಬಿಡಬೇಕಿತ್ತ ಎಂದು ಹಲವರು ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ, ಕಾಮಧೇನು ನಂಬಿ ಆರಂಭವಾದ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್ ಹಾಲನ್ನು ನೇರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳು ಕಂಟ್ರಿ ಡಿಲೈಟ್ ಮೂಲಕ ಎಳೆನೀರು, ಡೈರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಲಾಭ 300 ಕೋಟಿಯಷ್ಟಿದೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇರುವುದೆಲ್ಲವ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ?

2 ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಮಧ್ಯೆ ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥ!

• ವಿಶೇಷ ವರದಿ

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ಅಪರೂಪ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ನೆಲ್ಲೂರು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಡುವೆ ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಅರ್ಜಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ನೆಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತಂಗವೇಲ್ ಎಂಬುವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ತಂಗವೇಲ್ ಪತ್ನಿ ಎನ್ನಲಾದ ಯುವತಿಯನ್ನು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಪೊಲೀಸರು ನೆಲ್ಲೂರು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ನೆಲ್ಲೂರು ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆನ್‌ಲೈನ್ ನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಮಹಿಳೆಯು ತಂಗವೇಲ್‌ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ

ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅರ್ಜಿ ವಜಾಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಕಾಲೋನಿಯ ನಿವಾಸಿ ದಿನೇಶ್ ತಂಗವೇಲ್ ಎಂಬಾತ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೇಬಿಯಸ್ ಕಾರ್ಪಸ್ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ನೆಲ್ಲೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಸ್ವತಿ ನಗರದ ನಿವಾಸಿ ಮಾರ್ತುಲ ಹೆಶಿತಾ ಎಂಬಾಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸದ್ಯ ಆಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಕರು ನೆಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಶಿತಾಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸಲು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರಿದ್ದರು.

ಆ ಮನವಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದ ಹೈಕೋರ್ಟ್, ಹೆಶಿತಾ ಅವರನ್ನು ನೆಲ್ಲೂರು ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹಾಜರುಪಡಿಸುವಂತೆ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ನೆಲ್ಲೂರಿನ 5ನೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಹೆಶಿತಾ ಅವರನ್ನು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಪೊಲೀಸರು ಹಾಜರುಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ವೇಳೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ನೆಲ್ಲೂರು ಕೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ವಿಡಿಯೋ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಬೆಳಕಿಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿ ದೀಪಗಳನ್ನೇ ದೈವಿಕ ನೆಲೆಗೇರಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ಸನಾತನ ಪರಂಪರೆ ದೀಪದಿಂದ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಜಗತ್ತು ಬೆಳಗೋಣ

ಶುಭಂ ಕರೋತಿ ಕಲ್ಯಾಣಂ ಆರೋಗ್ಯಂ ಧನಸಂಪದಾಮ್ |
ಶತ್ರುಬುದ್ಧಿವಿನಾಶಾಯ ದೀಪಶೋತಿ ನಮೋಸ್ತುತಃ ||

ವಿನೋದ್ ಕಾಮತ್
ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಥೆ

ಅಂಧಕಾರವು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಷ್ಟೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದೇನಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧದ ನೆರಳು ಅಥವಾ ಕತ್ತಲೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಜೀವನವನ್ನು ಕಪ್ಪಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚುವುದು ಕೂಡ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾಯಂಕಾಲ ದೇವರ ಮುಂದೆ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದಾಗ ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಂದೂ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಕೈಚೋಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಜೆ ಲೈಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕೈಚೋಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ದೀಪಗಳ ಮೇಲಿನ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಯಾಗಿದೆ. ದೀಪವಳಿ ಅಂದರೆ ದೀಪಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ದೀಪಕ್ಕೆ ಗೌರವದ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇಂದು ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಮೂಲಕ ದೀಪಗಳು ಮಿನುಗುರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಯಾವ ತೇಜವು ದೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಯೋ, ಅದು ಈ ಮಿನುಗುವ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಮುಂಜಾನೆಯ ವರೆಗಿನ ಮಾನವನ ಜೀವನವೆಂದರೆ ಒಂದು ದೀಪವಿಶ್ವವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ದೀಪಗಳ ಅಸಾಧಾರಣ ಮಹತ್ವ
ಸೂರ್ಯ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರ ಇವೆರಡೂ ದೀಪಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಸೂರ್ಯನು ಎಲ್ಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾಗಿದ್ದರೂ, ಪೃಥ್ವಿಯ ಭ್ರಮಣದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನ ಪ್ರಕಾಶ ಸಿಗುವ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಕಾಶವು ಕೂಡ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳಗಿ ನಂತರ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶ್ವದೀಪಗಳು ಸೀಮಿತ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅಂಧಕಾರ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕತ್ತಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ನೀಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಾಧನವೆಂದರೆ ದೀಪ! ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆದರೆ ಸ್ಥಾನ ದೃಢವಾಗಿದೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಮಿನುಗುವ ಆಸಂಖ್ಯಾತ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ ನಿಜ, ಆದರೆ ಕತ್ತಲನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ತುಂಬಾ ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನವನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ದೀಪಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ.

ದೀಪಗಳ ವಿಧಗಳು
ಮಾನವನು ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ದೀಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 3 ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪಗಳು, ಗ್ಯಾಸಿನ ದೀಪಗಳು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳು. ಸೌರಶಕ್ತಿಯ ದೀಪಗಳೂ ವಿದ್ಯು ದೀಪದ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತವೆ.

ಇಂದು ದೀಪವಳಿ ಹಬ್ಬ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ದೀಪಗಳು

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿನ ಚಿಪ್ಪು ಅಥವಾ ತಗ್ಗುಗಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ದೀಪಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ರೂಢಿಯಿತ್ತು. ದೀಪಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಕೆಲವು ವನಸ್ಪತಿಗಳ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ತಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಕಲ್ಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಬತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಎಣ್ಣೆಯಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕರು ಹಾಗೂ ರೋಮನ್ನರು ಮಾತ್ರ ದೀಪಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪಂಚಧಾತು, ಹಿತ್ತಾಳೆ ಅಥವಾ ಚೀನಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದೀಪಗಳು ತಟ್ಟಿಯಂತೆ ಆಗಲವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಬತ್ತಿಯು ಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತಿತ್ತು. ಗ್ರೀಕ್ ಪದ್ಧತಿಯ ದೀಪಗಳಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿಯ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟಿರುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿ ಕೂರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ರೋಮನ್ನರ ದೀಪಗಳು ಚಹಾದ ಕಿಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಗೂ ಕೊಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವರು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಒಂದು ಬೊಳ್ಳಾದ ವೈವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಾಜು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ದೀಪವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಚಿಮಣಿ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪದ ಶೋಧವಾಯಿತು. ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸಿನ ದೀಪಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ 19ನೇ ಶತಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳ ಶೋಧವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ದೀಪಗಳ ಬಳಕೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿಯ ಬತ್ತಿಯಿರುವ ಹಣತೆಗಳ ಸ್ಥಾನ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ!

ಪಂಜು ಎಂಬ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಕಾಶದೀಪ
ಪಂಜು ಅಥವಾ ದೀಪಟಿಗಳೂ ಪ್ರಕಾಶ ದೀಪಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ವೇಶ್ಯೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾಂಸರನ್ನು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಜುಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅವರವಿಧ್ಯತನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಪಂಜುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ದೀಪಟಿಗಳನ್ನು ಹುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾವಲನ್ನು ಕಾಯುವ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಇದೇ ಪಂಜುಗಳ ಆಧಾರವಿತ್ತು. ಸಭೆಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಪಂಜು ಅಥವಾ ದೀಪಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನಯನಮನೋಹರ ದೀಪೋತ್ಸವ
ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳ ಪ್ರಾಂಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ದೀಪಮಾಲೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಉತ್ಸವಗಳ ದಿನ ಈ ದೀಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕಾಣಿಸುವ ನಯನಮನೋಹರ ರೂಪವು ಶಬ್ದಾತೀತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಕೆಳಗಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಿನಿಂದ ಕೆಳಸದ ತನಕ ಮಾಡಲಾಗುವ ದೀಪಗಳ ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕ ಜೋಡಣೆಯು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಹರಿದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆಸಂಖ್ಯಾತ ದೀಪಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ ಪರಿಯುಕ್ತ ಹೋಗುವ ಈ ದೀಪಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನೀರಿನಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳ ಸುಂದರ ದೃಶ್ಯವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನದೀಪವಾಗಿರುವ ಗುರುಗಳು
ಜ್ಞಾನದೀಪಗಳು ಅಜ್ಞಾನದ ತಿಮಿರನಾಶಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವು ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಜ್ಞಾನ ಸಿಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅಜ್ಞಾನವು ನಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುವುದರ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗುರುಪರಂಪರೆಯು ಇದರ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಜ್ಞಾನದೀಪವನ್ನು ನಾವೇ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆಯು ಅದನ್ನು ಬೇವಂತವಾಗಿ ರಿಸಿದೆ. ಹೇಗೆ ನಾವು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತೇವೆಯೋ, ಹಾಗೆ, ಈ ದೀಪವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಬಲ ಜ್ಞಾನದೀಪಗಳೆಂದರೆ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಸಮಿಧೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ತಳಮತ ದಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನೀಡುವವರೆವೆಂದರೆ. ಅವರು ಅಮೃತವಿದ್ಯಾಧಿಗಾಂಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಸಂತ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ ಮಹಾರಾಜರು, ಸಂತ ತುಕಾರಾಮ ಮಹಾರಾಜರು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರ ಕಾರ್ಯವು ಉತ್ತುಂಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇಂದು ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ದೀಪಗಳಾಗಿವೆ. ಯಾವುದು ಅಜರಾಮರವಾಗುತ್ತವೆಯೋ, ಅವು ಜ್ಞಾನ ದೀಪಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವೇದಗಳಂತೂ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ, ಆದಿ ಜ್ಞಾನದೀಪಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿನ ಜ್ಞಾನದೀಪಗಳ ಛಂದಾರವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಓದಿ, ಕಾರ್ಕೆಂಡಿ, ಯಗಳಿಂದ ಧ್ವನಿರೂಪದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಜ್ಞಾನಿ ಪುರುಷರಿಗೆ 'ದಶಗ್ರಂಥಿ' ಎಂಬ ಬಹುಮಾನವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಜ್ಞಾನ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಇತರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೇನೂ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವು ಕಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ, ಹಾಗೆ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನ. 'ನ ಹಿ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ ಪವಿತ್ರಮಿಹ ವಿದ್ಯತೆ, ಎಂಬುದು ಈ ಸಾತ್ವಿಕ ಜ್ಞಾನದೀಪಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅದೂರಿ ದೀಪಾವಳಿ ಸಂಭ್ರಮ

ನಿನ್ನೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ, ಇಂದು ಗೋಪೂಜೆ | ಅಂಗಡಿ-ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರಿಂದ ಪೂಜೆ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಪೂಜೆ

• ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಡಗರ, ಸಂಭ್ರಮ ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ದೀಪಾವಳಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸೋಮವಾರ ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿ-ಭಾವದಿಂದ ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಮಂಗಳವಾರ ಬಲಿಪಾಡ್ಯಮಿಯಿದ್ದು, ಈ ನಿಮಿತ್ತ ಗೋಪೂಜೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವೆಡೆ ಸೋಮವಾರವೇ ಬಲಿಪಾಡ್ಯಮಿ ಹಾಗೂ ಗೋಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಧನಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ನಿಮಿತ್ತ ಸೋಮವಾರ ಅಂಗಡಿ, ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಆಕರ್ಷಕ ಮಂಟಪಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪೋಟೋ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹನ ಪೂಜೆ ನಡೆಯಿತು. ಭಕ್ತರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ-ಭಾವದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜೆ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೃಷಿ

ಧಾರವಾಡ ಜೆಮ್ಸ್ ವಸ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ವಸತಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ದೀಪೋತ್ಸವ ಸಂಭ್ರಮ.

ಉಪಕರಣಗಳು, ಮನೆಯ ಗೃಹೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿ, ಪೂಜಿಸಿದರು. ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಮಣ್ಣಿನ ಹಣತೆಯಲ್ಲಿ ತುಳಸಿ ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದರು. ಈ ವೇಳೆ, ದೀಪೋಳಿಗೆ, ದೀಪೋಳಿಗೆ ಎಂಬ ಫೋಟೋಗಳು ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಕ್ಕಳು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು, ಪುಟಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಿಡಿಸಿ, ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸಿದರು.

ಇದೇ ವೇಳೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಂಪೆಗಳ ಮೈ ತುಂಬಾ ಹಂಪೆ, ಹಂಪೆದ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರದ ಬರೆದು ಸುಂಗರಿಸಿದ್ದು, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತಳುಕು ತೋರಣ, ಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಪೂಜೆ ಹಾಗೂ ಹಾಲ ರವಿ ಉತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಾದಪ್ಪನಿಗೆ ಬಿಲ್ವಾರ್ಚನೆ,

ಪಂಚಾಮೃತಾಭಿಷೇಕ, ಎಣ್ಣೆ ಮಜ್ಜನ ಸೇವೆಗಳು ನೆರವೇರಿದವು. ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಬೇಡಗಂಪಣ ಜನಾಂಗದ 10 ರಿಂದ 12 ವರ್ಷದ 101 ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಉಪವಾಸವಿದ್ದು, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಕಿ.ಮೀ. ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಲು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದು ಕೆಳಸದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದ ನೀರಿನಿಂದ ಮಾದಪ್ಪನಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ, ಶೃಂಗೇರಿಯ ದಕ್ಷಿಣಾಭಾಗದ ಶಾರದಾ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಸೋಮವಾರವೇ ಗೋಪೂಜೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮಠದ ನರಸಿಂಹಮಠದಲ್ಲಿನ ಗೋಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ವಿಧುಶೇಖರ ಭಾರತೀ ತೀರ್ಥರು ಗೋಪುಗಳಿಗೆ, ಗುಪಾಲೆಯ ಅನೆಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಿಸುವುದನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ, ದೇವಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ನೆರವೇರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೊದಲ ದಿನವೇ ₹94 ಕೋಟಿ ಬಾಚಿದ ಸಲ್ಮು 'ಟೈಗರ್ 3' ಚಿತ್ರ

ಮುಂಬೈ: ಸೋಮವಾರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸಲ್ಮನ್ ಖಾನ್ ನಟನೆಯ

'ಟೈಗರ್ -3' ಚಿತ್ರವು ಮೊದಲ ದಿನ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಬರೋಬ್ಬರಿ 94 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಚಿತ್ರ ಭಾರತ

ದಲ್ಲಿ 52.50 ಕೋಟಿ ರೂ., ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 41.50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಶ್ ರಾಜ್ ಫಿಲ್ಮ್ಸ್ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಹಿಂದಿ, ತಮಿಳು ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದ ಸಿನಿಮಾ ನಟ ಸಲ್ಮನ್ ಸಿನಿ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಭರ್ಜರಿ ಆರಂಭಿಕ ಹಿಟ್ ನೀಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಸಿನಿಮಾ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಧಿಯೇಟರಲ್ಲೇ ಭಾರೀ ಸಿಡಿಮದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶನ!

ಮುಂಬೈ: 'ಟೈಗರ್ 3' ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ವೇಳೆ ಸಲ್ಮನ್ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲೇ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿದ ಘಟನೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಸಿಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೆಗಾಂವ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮೋಹನ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರ ರಾತ್ರಿ ಏಕಾಏಕಿ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವೇಳೆ ಉಳಿದ ಜನರು ಭಯದಿಂದ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಸಲ್ಮನ್ 'ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿತ ಅಪಾಯ ಕಾರಿ. ನಮ್ಮನ್ನು, ಇತರರನ್ನು ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸದೆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಆನಂದಿಸೋಣ. ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದಾರೆ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ದರ ದುಪ್ಪಟ್ಟಾದರೂ ಪಟಾಕಿ ಭರ್ಜರಿ ಮಾರಾಟ

ನಗರದಲ್ಲಿ ₹300ರಿಂದ ₹400 ಕೋಟಿ ಪಟಾಕಿ ವಹಿವಾಟು | ಹಸಿರು ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲ ಕಿಮ್ಮತ್ತು

• ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು
ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಠಿಣ ಸೂಚನೆಗಳ ಜಾರಿಯಾದ ದಿನವಾರ್ಷಿ ಹಬ್ಬದ ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಜೋರಾಗಿದ್ದು, ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ₹300 ಕೋಟಿಯಿಂದ ₹400 ಕೋಟಿ ವಹಿವಾಟು ಪಟಾಕಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಗರದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ 426 ಮಳಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಯಂ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರುವ ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಚನೆ ಜಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಟಾಕಿಯೇ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಮುಗಿದಿದ್ದು ಪಟಾಕಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂತು.

“ದಿನವಾರ್ಷಿ ಹಬ್ಬದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಪಟಾಕಿ ಮಾತ್ರ ಮಾರಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಜಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಹೊರ ವಲಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ₹400 ಕೋಟಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಗಳ ಕಾರಣ ಕಾಯಂ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರರು ವ್ಯಾಪಾರ

ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ ಬಿಸಿ

ಈ ವರ್ಷ ಪಟಾಕಿ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸ್ಪಾಂಡರ್ಡ್ ಫ್ಲಾಂಡ್ಸ್ ಪಟಾಕಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಶೇ.50ಂದ ಶೇ.10ರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ, ಪಟಾಕಿ ಖರೀದಿಸುವ ಜನರ ಉತ್ಸಾಹ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ’ ಎಂದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಪಟಾಕಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಿ.ರಾಜ ತಿಳಿಸಿದರು.

‘ಹಬ್ಬ ಹಬ್ಬ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏಕಾಂಕಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು, ಕಠಿಣ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ತರುವ ಬದಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕೆತ್ತು. ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಆತಿಯಾದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕ್ರಮ, ಅಡ್ಡದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಸಾಗಿಸಿ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪಟಾಕಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಬ್ಬರಿಗೂ ನಷ್ಟ ಎಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು.

ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರರು

ಪಟಾಕಿಯಿಂದ 28 ಮಂದಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗಾಯ

ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಸಿಡಿಸಿದ ಪಟಾಕಿ ತಾಗಿ ಯುವಕನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೀವ್ರ ಹಾನಿ

• ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ನಗರದಲ್ಲಿ ದಿನವಾರ್ಷಿ ಹಬ್ಬದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿದ 28 ಮಂದಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗಾಯಗೊಂಡು, ಇಬ್ಬರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಿಂಟೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರದಿಂದ ಸೋಮವಾರದವರೆಗೆ 4 ಗಂಟೆವರೆಗೆ 6 ಮಂದಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗಾಯಗೊಂಡಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಸುಟ್ಟ ಬಬಲಿ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿ 18 ವರ್ಷದ ಯುವಕನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತೀವ್ರ ಗಾಯ ಆಗಿದೆ. ಕಣ್ಣುಗುಟ್ಟಿಗೆ ಪಟಾಕಿ ಸಿಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಳಿದಂತೆ ಭಾರ್ಮಾವರ ಮೂಲದ 10 ವರ್ಷದ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಬಬಲಿ ಪಟಾಕಿ ಯಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ಅವು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಿಂಟೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವೈದ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಿಂಟೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ನಾಗರಾಜು ಮಾತನಾಡಿ, ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಪಟಾಕಿ ಗಾಯದಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಪುರ್ವಾಗ್ರಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು, ಸುಟ್ಟ ಗಾಯಗಳಿದ್ದರೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಿಯಾ ಸುಟ್ಟಗಾಯಗಳ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಇನ್ನು ನಾರಾಯಣ ನೇತ್ರಾಲಯದ ಎರಡು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ (ರಾಜಾಜಿನಗರ ಹಾಗೂ ಬೊಮ್ಮಸಂದ್ರ) 22 ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಹತ್ತು ಮಂದಿಗೆ ಗಂಭೀರ ಗಾಯಗಳಾಗಿದೆ. ಅದರ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ. 12 ಮಂದಿ ಸಾಧಾರಣ ಗಾಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವರಿಗೆ ಓಪಿಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 10 ಮಂದಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪೈಕಿ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾರಾಯಣ ನೇತ್ರಾಲಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ದೋನಿಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ತುರ್ತು ಸಹಾಯವಾಣಿಗಳು

- ಮಿಂಟೋ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು
9481740137, 080-26707176
- ನಾರಾಯಣ ನೇತ್ರಾಲಯ, ರಾಜಾಜಿನಗರ,
080-66121641/643
- ನಾರಾಯಣ ನೇತ್ರಾಲಯ, ಬೊಮ್ಮಸಂದ್ರ,
080-66660655, 9902821128

ನಾಳೆ ಮೊದಲ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸೆಮಿಫೈನಲ್

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸುತ್ತಿಗೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ

ಮುಂಬೈ, ನ. 13: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಐಸಿಟಿ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ಮೊದಲ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಭಾರತ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ತಂಡಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯಲಿದೆ.

ಮುಂಬೈಯ ವಾಂಖೆಡೆ ಸ್ಟೇಡಿಯಮ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಹಾಗಲು-ರಾತ್ರಿ ಪಂದ್ಯವು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಭಾರತವು ಈವರೆಗೆ ಈ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತೀಯ ತಂಡವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈವರೆಗಿನ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಒಂಭತ್ತು ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ, ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಲೀಗ್ ಪಂದ್ಯಗಳಂತಲ್ಲ, ಇನ್ನೆರಡರೇ ಗೆಲುತ್ತಾ ಬಂದರೂ, ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಒಂದು ಸೋಲು ವಿವಾಹಶಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಭಾರತ ತನ್ನ ಗೆಲುವಿನ ಅಭಯಾನದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯೂಹಾನಗಳು ಕಾತರದಿಂದ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಲೀಗ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿದೆ. ಭಾರತವು 12 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಟಾಕಿಯುರುವಂತೆಯೇ ಎದುರಾಗಿಯನ್ನು 4 ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಂದ ಮೀರಿದೆ.

ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಎಲ್ಲಾ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಅತೀಯ ತಂಡವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಅಭ್ಯೂಹಾನಗಳು ಕಾತರವಾಗಿ ಧಾರೆ. ಈವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿರುವುದರಿಂದ, ಇನ್ನೂವರ ಮಹತ್ವದ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅಗಾಧ ಒತ್ತಡವೆಂದೂ ಭಾರತದ ಮೇಲಿದೆ.

ಈ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಆಡಿದೆ. ಅದು ತಂಡದ ಫಲಿತಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ನಾಯಕ ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಮಾಜಿ ನಾಯಕ ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಫಾರ್ಮ್ ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆರಂಭದ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಂಡದ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್‌ನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಿದವರು ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಳಿಕ ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಹುಲ್ ಕೂಡ ಅವರ ಬೊಡೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಅಂತಿಮ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಹುಲ್ ಕೂಡ ತಂಡದ ಗೆಲುವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೇಲಿಂಗ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಶಮಿ ಮತ್ತು ಮುಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್

ಅಭ್ಯಾಸ ನಡವ ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ತಂಡದ ಆಟಗಾರರು.

ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬೇಲಿಂಗ್ ಮೂಲಕವೇ ಈ ಇಬ್ಬರು ಹಲವು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವಕಪ್ ಒಂದು ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಜಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ತನ್ನ ಒಂದಿನ ಮಾಹಿಲಿಯನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಭಾರತ ಮುಂದಿದೆ. 2003ರ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದು 8 ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿತ್ತು. ಆದೇ ವೇಳೆ, ಕೇನ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್, ತನ್ನ 2019ರ ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿತವು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದೆ.

ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಲಂಕಾವನ್ನು ಐದು ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ, ಸೆಮಿಫೈನಲ್ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಭಾರತ ಈಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಬಾರಿ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದೆ. ಅದು ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎತ್ತಿದ್ದು 1983ರಲ್ಲಿ ಕುಮಾರ್ ದೇವ್ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಭಾರತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಯಿಸಿದ್ದು 2011ರಲ್ಲಿ ಮಹೇಂದ್ರ ಸಿಂಗ್ ಧೋನಿ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ.

ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಕಳೆದ ಎರಡು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಎತ್ತಲು ಅವಕಾಶ ಆವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲುವಿನ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಎಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ, ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು

ವಿವರ	ಭಾರತ	ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್
■ ಪಂದ್ಯಗಳು	93	99
■ ಗೆಲುವು	62	59
■ ಸೋಲು	29	39
■ ಸಮಬಲ	1	0
■ ಫಲಿತಾಂಶವಿಲ್ಲ	1	1
■ ಮೊದಲು ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಗೆಲುವು	36	21
■ ಬೇಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಗೆಲುವು	26	38
■ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ	41.3	401
■ ಕನಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ	125	112
■ ಗರಿಷ್ಠ ರನ್ ಗಳಿಕೆದಾರರು (ನಾರ್ವಾಲಿಕ)	ಸುಖ್ ತೇಜುಲ್ಕರ್ (2,278 ರನ್)	ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ (1,098 ರನ್)
■ ಗರಿಷ್ಠ ರನ್ ಗಳಿಕೆದಾರರು (ಹಾಲಿ)		ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ (1,098 ರನ್)
■ ಗರಿಷ್ಠ ವಿಕೆಟ್ (ನಾರ್ವಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಹಾಲಿ)	ಮುಹಮ್ಮದ್ ಶಮಿ (47 ವಿಕೆಟ್)	ಟ್ರಿಂಟ್ ಬೋಲ್ಡ್ (52 ವಿಕೆಟ್)

ತಂಡಗಳು

■ ಭಾರತ: ರೋಹಿತ್ ಶರ್ಮಾ (ನಾಯಕ), ಮುಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್, ವಿರಾಟ್ ಕೊಹ್ಲಿ, ಕ್ಲೇಯ್ಸ್ ಅಯ್ಯರ್, ಕೆ.ಎಲ್. ರಾಹುಲ್, ವನಿಂಧ್ರ ಜಡೇಜ, ಶಾರ್ದೂಲ್ ಹಾಕಿರಾ, ಜ್ಯುಸ್ ಬುದ್ದು, ಮುಹಮ್ಮದ್ ಸಿರಾಜ್, ಕುಲದೀಪ್ ಯಾದವ್, ಮುಹಮ್ಮದ್ ಶಮಿ, ರವಿಚಂದ್ರನ್ ಅಶ್ವಿನ್, ಇಶಾನ್ ಶಿರಾ, ಪ್ರಸಿದ್ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್ ಯಾದವ್.

■ ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್: ಕೇನ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ (ನಾಯಕ), ಟ್ರಿಂಟ್ ಬೋಲ್ಡ್, ಮಾರ್ಕ ಬಾರ್ನರ್, ದೇವನ್ ಕಾನ್ಯೆ, ಲಾಕಿ ಫರ್ಗ್ಯೂಸನ್, ಟಾಮ್ ಲ್ಯಾತಮ್, ಡ್ಯಾಂಟ್ ಮಿಚೆಲ್, ಬಿಮ್ ಸೋಮ್, ಗ್ರೆಗ್ ಫಿಲಿಪ್ಸ್, ರುಚಿರ ರವಿಂಧ್ರ, ಮಿಚ್ ಸ್ಕಾಂಟ್ಲರ್, ಇಶ್ ಸೋಡಿ, ಟಿಮ್ ಸೆಥಿ ಮತ್ತು ಮಿಲ್ ಯಂಗ್.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಾಂಖೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಅನುಭವ

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂಬೈಯ ವಾಂಖೆಡೆ ಸ್ಟೇಡಿಯಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡಿದೆ. ಆ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ತ್ರಿಲಂಕಾವನ್ನು 302 ರನ್ ಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಈ ವಿಶ್ವಕಪ್‌ನಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಈ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಆಡುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಉಭಯ ತಂಡಗಳು ಮೂರು ಪಂದ್ಯಗಳ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿದ್ದವು. ಆ ಸರಣಿಯನ್ನು ಭಾರತ 3-0 ಅಂತರದಿಂದ ಗೆದ್ದಿದೆ.

ವಿಶ್ವಕಪ್ ಮುಖಾಮುಖಿ

ವಿಶ್ವಕಪ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ತಂಡಗಳು ಒಂಭತ್ತು ಬಾರಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಐದು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಗೆದ್ದಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜಯ ಗಳಿಸಿದೆ. ಹಾಲಿ ವಿಶ್ವಕಪ್ ನ ಲೀಗ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತಂಡವು ನ್ಯೂಝಿಲ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು 4 ವಿಕೆಟ್ ಗಳಿಂದ ಮೀರಿದೆ.

ರೇಮಂಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಗೌತಮ್ ವಿಚ್ಛೇದನ

ಮುಂಬೈ: ದೇಶದ ಹೆಸರಾಂತ ಜವಳ ಉದ್ಯಮ 'ರೇಮಂಡ್' ಮತ್ತು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಮೂಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಶ್ರೀಮಂತ ಉದ್ಯಮಿ ಗೌತಮ್ ಸಿಂಘಾ ನಿಯ(58), ಪತ್ನಿ ನವಾಜ್ ಮೋದಿ(53) ಅವರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ

ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಲಿ ಸಿಟರ್ ನಾಡಾರ್ ಮೋದಿ ಅವರ ಪುತ್ರಿ ನವಾಜ್ ಮೋದಿ ಅವರನ್ನು ಗೌತಮ್ 1999ರಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಾಗಿ ದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನ 8 ವರ್ಷ ಸಹ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಗೊಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಬ್ಬರ ಬದುಕಿನ ದಿಕ್ಕು ಬೇರೆಯಾಗಲಿದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾರಿಯ ದೀಪಾವಳಿ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಪಾಲಿಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನವಾಜ್ ಮತ್ತು ನನ್ನ ನಡುವಿನ 32 ವರ್ಷಗಳ ಸಾಂಗತ್ಯ ಇಂದು ಕೊನೆಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಗೌತಮ್ 'ಎಕ್ಸ್' ಸಂದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದಂಪತಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾರ ಜತೆಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗೌತಮ್ ಸಿಂಘಾನಿಯ, ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆ ವಿಜಯಪಠ್ ಸಿಂಘಾನಿಯ ಜತೆಗೂ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಾಸವಿದ್ದರು.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ: ಚೀನಾ ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದ ಭಾರತ

ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್: ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಚೀನಾವನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದೂ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ...!

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ನಂ.1 ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಚೀನಾವನ್ನು 2ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೂಡಿದೆ.

2022-23ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ 2,68,923 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ (ಐಐಇಇ) ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವರದಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಾರತದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 2022-23ರಲ್ಲಿ ಶೇ.35ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. 2021-22ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವ 1,01,936 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. 2022-23ರಲ್ಲಿ ಪಿಜಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ 64 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, 1,65,936ಕ್ಕೇರಿತು(ಶೇ.63 ವೃದ್ಧಿ). ಇದೇ ವೇಳೆ ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಶೇ.16ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡಿದೆ.

ಸೆಹ್ವಾಗ್, ಡಯಾನಾಗೆ ಐಸಿಸಿ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್ ಗೌರವ ಡಯಾನಾಗೆ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ

ಮುಂಬೈ: ಭಾರತದ ಮಾಜಿ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗ ವೀರೇಂದ್ರ ಸೆಹ್ವಾಗ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (ಐಸಿಸಿ)ಯ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಹ್ವಾಗ್ ಜತೆ ಭಾರತ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡದ ಮಾಜಿ ಆಟಗಾರ್ತಿ ಡಯಾನಾ ಎಡುಲಿ ಕೂಡಾ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸೆಹ್ವಾಗ್ ಈ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಭಾರತದ 8ನೇ ಕ್ರಿಕೆಟಿಗ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಸುನಿಲ್ ಗವಾಸ್ಕರ್, ಬಿಷನ್ ಸಿಂಗ್ ಬೇಡಿ, ಕಪಿಲ್ ದೇವ್, ಅನಿಲ್ ಕುಂಬ್ಳೆ, ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್, ರಾಹುಲ್ ದ್ರಾವಿಡ್

ಹಾಗೂ ವಿನೂ ಮಂಕಡ್ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದರು. ಇನ್ನು, ಡಯಾನಾ ಈ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಕ್ರಿಕೆಟರ್ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಜೊತೆಗೆ ಸೋಮವಾರ ತ್ರಿಲಂಕಾದ ಅರವಿಂದ ಡಿಸಿಲ್ವ ಕೂಡಾ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಫೇಮ್ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Whether Machines Could Become Conscious

Narayani Ganesh

The debate and discussion on Artificial Intelligence (AI) is mostly about how it may take over our lives. Will human beings become redundant with atrophy brought on by my machine power? Now these questions are all up in the air, for neither do we know enough about human consciousness nor do we know anything substantial regarding AI's future potential as proto humans. Writing in *Nature* magazine, Liad Mudrik discusses a new book by Daniel C Dennett, Tufts University, called *I've Been Thinking* where he talks of the need to first understand our own consciousness, the self and free will before we try to delve into the intricacies of AI.

Are some animals conscious? And fetuses? What about artificial neural organoids? Two more books that deal with these topics are *Free Agents: How*

Evolution Gave Us Free Will by Kevin J Mitchell and *The Four Realms Of Existence: A New Theory of Being Human* by Joseph E LeDoux – from Trinity College, Dublin and Harvard University respectively. Dennett says that consciousness, free will and meaning emerged from billions of years of natural selection and cultural shaping, "as single-celled organisms became eukaryotic, multicellular ones". At the very end of the spectrum during a fraction of the entire timescale, came Homo sapiens and the development of language that brought humans a great deal of freedom to think, ideate, analyse, express, formulate and act. A lot to deal with, all at once.

Consciousness is the key to navigate and exercise some control over all of these new developments, that are full of potential and freedom, expectations and

actions. To be human is to be able to reason and control one's behaviour and actions. Here, the sakshi bhav practice brings value as you learn to be witness, observing what you experience, and how you respond, and this comes from your sense of self. Evolution and its changes forced humans to make choices and become conscious agents, says

Mitchell. He also speaks of indeterminism in a random Universe, somewhat similar to the brain. This unpredictability helps humans adapt, fight opponents and survive – and reason out things. For Mitchell, such conscious,

rational control of our actions is nothing other than our free will. It is a biological, evolved function, as Dennett argues too, writes Mudrik. And LeDoux agrees. His book talks of four basic varieties of life on Earth: biological, neurobiological, cognitive and conscious.

THE SPEAKING TREE

Most living things are in the biological realm; some are also neurobiological, fewer are cognitive and it is humans, as far as we know, who are conscious.

Where does AI figure in all of this? LeDoux says only biological life can become conscious. Dennett too says even if we artificially mimic biological attributes, the result will not endow the machine with intention or an agency with beliefs and desires. AI is not an intentional system that can make wilful choices.

To understand the potential indicators of consciousness in AI, an inter-disciplinary approach is vital, so that all aspects of life and evolution are covered. Though some life forms other than humans are observed to have a certain degree of consciousness, it is doubtful if this is a possibility in AI, is what many scientists have concluded – but so far, the jury is still out on this.

ganeshnarayani@yahoo.com

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India